Partnertájékoztató
Hírlevél

2015. XV. évfolyam 4. szám

- A tejben, tejtermékekben és egyéb élelmiszerekben leggyakrabban előforduló mikroorganizmusok 3.
- A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai
- A tejelő szarvasmarha oltógyomor helyzetváltozása

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
Tel.: (+36) 28 515-540 Fax: (+36) 28 515-550 E-mail: atkft@atkft.hu
www.atkft.hu

Partnertájékoztató
Hírlevél

az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. kiadványa

2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
Telefon: 06-28-515-540
Fax: 06-28-515-550
Email: atkft@atkft.hu
Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:
Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:
Kótiné dr. Seenger Julianna
06-20 380 7319
seenger.julianna@atkft.hu

Szerkesztő asszisztens:
Szűcs Krisztina

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Bárdos Krisztina
Dr. Dégen László
Kótiné dr. Seenger Julianna
Dr. Monostori Attila
Dr. Orosz Szilvia
Dr. Ózsvári László

Grafikai előkészítés:
Liptai Gabriella

Lebonyolítás:
Gradus Stúdió Bt.

Nyomás:
Raszter Nyomda Kft. Bp.

ISSN HU-2063-3491

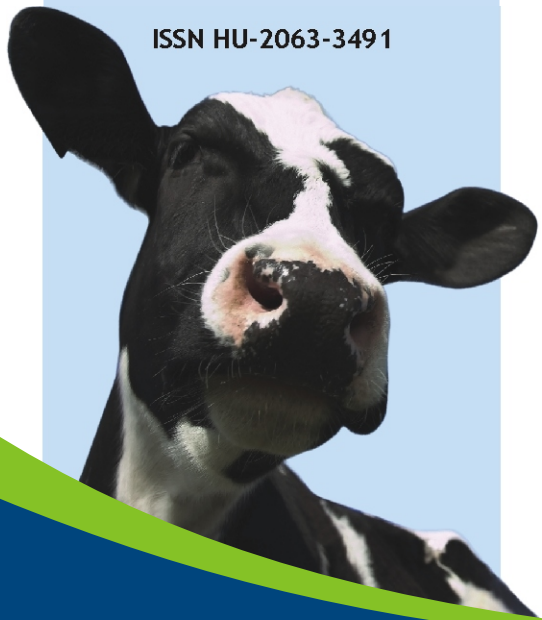

TARTALOM

I. SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL 4

II. AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI 5

III. AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet 6

IV. ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS. 10
A tejelő szarvasmarha oltógyomor helyzetváltozása (OHV)
(Dr. Dégen László, Dr. Monostori Attila)

V. TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN. . 14

VI. PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK 14

VII. SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT 16

VIII. A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA 17
(Dr. Ózsvári László)

IX. A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA 19
A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai (2014-2015)
(Dr. Orosz Szilvia, Petrák Orsolya, Kótiné Dr. Seenger Julianna)

X. AZ ÁT KFT. TEJVIZSGÁLÓ LABORATÓRIUMÁNAK HÍREI. 21
A tejben, tejtermékekben és egyéb élelmiszerekben leggyakrabban előforduló mikroorganizmusok 3.
(Jankó Szilvia)

XI. TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT 23

XII. EGYESÜLETI HÍREK 25

XIII. A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI 26

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58. • Mobil: (+36) 20 329-5227 • Fax: (+36) 28 515-550
E-mail: szeminarium@atkft.hu, atkft@atkft.hu

SILÓKUKORICA SZAKKOLLÉGIUM
2015. június 17. (szerda)

Tisztelt Partnereinknek új programot ajánlunk**!**
Gödöllőn, június 17-én kerül megrendezésre a **Silókukorica Szakkollégium egész napos változata.**

A szakmai napot két téma köré terveztük:
– délelőtt a *betakarítás műszaki technológiája* van a középpontban,
– míg délután a *silózási és a kitermelési technológiáé* a főszerep, kiemelten az aerob romlás szempontjából.

A rendezvényen való részvétel regisztrációhoz kötött. Kérjük, a következő e-mailcímen jelezze részvételi szándékát: szeminarium@atkft.hu (Rácz Henriett). A regisztrációs lap letölthető az ÁT Kft. honlapjáról: www.atkft.hu/hirek/silokukorica_Godollo.

A regisztráció díja 12.000 Ft + Áfa / fő. Helyszín: ÁT Kft., 2100 Gödöllő, Dózsa György út 58., nagy előadóterem.
Jelentkezési határidő: 2015. június 10. 16.00 óra.
A Silókukorica Szakkollégiumot minimum 40 fő jelentkezése esetében tudjuk megtartani, és maximum 60 fő jelentkezését tudjuk fogadni, ezért kérjük, mihamarabb jelezze részvételi szándékát.

További információ: www.atkft.hu

SILÓKUKORICA SZAKKOLLÉGIUM 2015. június 17. 9.00 -17.00		
Betakarítási technológia		
9.00-10.00	A silókukorica szántóföldi betakarítása takarmányozási szempontból. A shredlage és a snaplage technológia silókukoricára: új módszerek az USA -ban.	Dr. Orosz Szilvia
10.00-10.15	SZÜNET	
10.15-11.15	A silókukorica szántóföldi betakarításának egyes műszaki kérdései.	Dobos Péter
11.15-12.15	SZÜNET	
12.15-13.15	A silókukorica betakarításának üzemszervezési kérdései – közel 2000 vagon kukoricaszilázs kihívásai.	Dr. Bartyik János
12.15-13.30	EBÉD	
Silózási és kitermelési technológia: középpontban az aerob stabilitás		
13.30-14.30	Az aerob stabilitás alapjai.	Dr. Orosz Szilvia
14.30-14.45	SZÜNET	
14.45-15.45	A kukoricaszilázs aerob romlásának késleltetése és a veszteségek mértékének csökkentése: komplex szemléletű silózási technológia.	Dr. Kovács Tamás
15.45-16.00	SZÜNET	
16.00-17.00	A silófal menedzsment egyes műszaki kérdései az állattenyésztő szemével.	Dr. Orosz Szilvia

A változtatás jogát fenntartjuk!

I. SZÁMADÁS AZ „A“ MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL

1. táblázat: A termelés-ellenőrzött állomány jellemzői **ellenőrzési módszerek szerint** (2015. április)

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	
							növekedés	csökkenés
"A” módszer	469	186 685	159 731	4 663 754	29,20	24,98	6 358	5 191
"B" módszer	104	2 808	2 028	40 548	19,99	14,44	144	50

2. táblázat: Az ellenőrzött tehénállomány **létszáma és termelése** a 2015. április havi ellenőrző fejés napján *(megyénként, összesen és átlagosan)*

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag tehén/telep	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám		
								növekedés	csökkenés	változás
Baranya	19	9 549	503	8 290	254 593	30.71	26.66	302	313	-11
Bács - Kiskun	28	7 372	263	6 314	166 558	26.38	22.59	296	162	134
Békés	42	18 590	443	15 075	435 767	28.91	23.44	564	607	-43
Borsod - Abaúj - Zemplén	20	7 932	397	6 751	198 137	29.35	24.98	259	209	50
Csongrád	22	9 351	425	8 289	249 331	30,08	26.66	314	334	-20
Fejér	26	13 438	517	11 391	346 476	30.42	25.78	395	347	48
Győr - Moson - Sopron	36	15 697	436	13 565	384 726	28.36	24.51	478	487	-9
Hajdú - Bihar	53	20 810	393	17 962	517 509	28.81	24.87	756	495	261
Heves	12	3 322	277	2 915	89 052	30.55	26.81	128	77	51
Komárom - Esztergom	9	4 564	507	4 020	136 536	33.96	29.92	164	116	48
Nógrád	11	2 711	246	2 302	61 484	26.71	22.68	61	47	14
Pest	33	12 521	379	10 709	309 198	28.87	24.69	360	427	-67
Somogy	10	6 198	620	5 255	163 484	31,11,	26.38	204	190	14
Szabolcs - Szatmár - Bereg	24	9 758	407	8 219	246 668	30,01	25.28	321	207	114
Jász - Nagykun - Szolnok	35	14 251	407	12 527	355 562	28.38	24.95	450	378	72
Tolna	31	6 344	205	5 409	148 632	27.48	23.43	182	145	37
Vas	19	7 670	404	6 337	179 153	28.27	23.36	279	157	122
Veszprém	28	12 546	448	10 822	317 244	29.31	25.29	691	399	292
Zala	11	4 061	369	3 579	103 646	28.96	25.52	154	94	60
2015. április	**469**	**186 685**	**398**	**159 731**	**4 663 754**	**29,20**	**24,98**	**6 358**	**5 191**	**1 167**
eltérés az előző hónaptól:	1	1 167	2	-353	15 501	0,16	-0,08	859	942	

3. táblázat: Az ellenőrzött tehénállomány létszáma és termelése AZ IDEI ÉS AZ ELMÚLT NYOLC ÉV ÁPRILIS havi ellenőrző fejés napján *(évenként, összesen és átlagosan)*

ÁPRILIS	Tenyészetek száma	Záró létszám	Fejt létszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	
							növekedés	csökkenés
2015.	469	186 685	159 731	4 663 754	29,20	24,98	6 358	5 191
***Eltérés:**	**9**	**9 680**	**9 214**	**373 811**	**0,70**	**0,74**	**1 335**	**361**
2014.	460	177 005	150 517	4 289 943	28,50	24,24	5 023	4 830
***Eltérés:**	**-14**	**1 229**	**1 107**	**295 232**	**1,76**	**1,51**	**-133**	**-464**
2013.	474	175 776	149 410	3 994 711	26,74	22,73	5 156	5 294
***Eltérés:**	**-**	**-308**	**-2 677**	**-226 911**	**-1,02**	**-1,25**	**-673**	**305**
2012.	474	176 084	152 087	4 221 622	27,76	23,98	5 829	4 989
***Eltérés:**	**-11**	**3 190**	**9 805**	**441 868**	**1,19**	**2,12**	**1 068**	**741**
2011.	485	172 894	142 282	3 779 754	26,57	21,86	4 761	4 248
***Eltérés:**	**-26**	**-7 012**	**-6 653**	**-286 587**	**-0,73**	**-0,74**	**-194**	**-1 117**
2010.	511	179 906	148 935	4 066 341	27,30	22,60	4 955	5 365
***Eltérés:**	**-34**	**-7 792**	**-3 484**	**-16 020**	**0,52**	**0,85**	**-460**	**-712**
2009.	545	187 698	152 419	4 082 361	26,78	21,75	5 415	6 077
***Eltérés:**	**-39**	**-8 730**	**-9 849**	**-225 455**	**0,23**	**-0,18**	**-890**	**306**
2008.	584	196 428	162 268	4 307 816	26,55	21,93	6 305	5 771
***Eltérés:**	**-12**	**-1 569**	**205**	**84 725**	**0,49**	**0,60**	**827**	**351**
2007.	596	197 997	162 063	4 223 091	26,06	21,33	5 478	5 420
***Eltérés:**	**-22**	**-2 910**	**-2 677**	**11**	**0,43**	**0,31**	**-59**	**-1 457**

**Eltérés az előző év azonos hónapjától!*

4. táblázat: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehénállomány istálló-átlag szerinti megoszlása (2015. április)

Istálló átlag	Telepek		Tehenek	
	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
30.1 kg felett	35	7,46	24 504	13,13
25.1 - 30.0 között	142	30,28	80 947	43,36
20.1 - 25.0 között	153	32,62	58 471	31,32
15.1 - 20.0 között	80	17,06	16 049	8,60
10.1 - 15.0 között	42	8,96	4 763	2,55
5.1 - 10.0 között	13	2,77	840	0,45
5.0 kg alatt	4	0,85	1 111	0,59
Összesen:	**469**	**100,00**	**186 685**	**100,00**
Istálló átlag: 24,98 kg				

II. AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

5. táblázat: **Az előző évi átlaglétszámnál** (387 ellenőrzött tehénnél) **kevesebbet tartó 25 legjobb tenyészet** istálló-átlag szerinti rangsora (2015. április)

Rang-sor	TENYÉSZET azonosító	megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	***Istálló-átlag***
1	**1468621**	**Herceg-Farm Kft**	**Csaholc**	**162**	**147**	**6 910**	**47,01**	**42,66**
2	*0307901*	*Holstein-Farm Kft.*	*Gerendás*	*175*	*161*	*6 039*	*37,51*	*34,51*
3	*1274321*	*Merész Sándor*	*Csomád*	*244*	*215*	*8 177*	*38,03*	*33,51*
4	*0843121*	*Dézsi Imre*	*Nagyhegyes*	*30*	*29*	*957*	*33,00*	*31,90*
5	*0630801*	*Sárkeresztesi Mg.Zrt.*	*Sárkeresztes*	*327*	*280*	*10 402*	*37,15*	*31,81*
6	*0205221*	*Hild-Tej Kft.*	*Érsekhalma*	*353*	*327*	*10 993*	*33,62*	*31,14*
7	*0807421*	*Hajdúböszörményi Mg. Zrt.*	*Hajdúböszörmény*	*336*	*315*	*10 325*	*32,78*	*30,73*
8	*0434121*	*Ivanics Imréné*	*Csobaj*	*41*	*39*	*1 259*	*32,28*	*30,70*
9	*1280321*	*Némedi Endre*	*Tápiószőlős*	*123*	*111*	*3 760*	*33,87*	*30,56*
10	*0529701*	*SZTE Tangazdaság Kft.*	*Szeged*	*44*	*40*	*1317*	*32,93*	*29,94*
11	*0362601*	*Art-Farm Kft*	*Szarvas*	*271*	*247*	*8049*	*32,59*	*29,70*
12	*0364601*	*Ötvös Éva*	*Gyomaendrőd*	*20*	*17*	*591*	*34,75*	*29,54*
13	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Mezősas	10	10	292	29,16	29,16
14	0814701	Berettyómenti Zrt.	Esztár	359	309	10 430	33,75	29,05
15	0306701	Gyoma-Trade Kft	Gyomaendrőd	348	317	9 967	31,44	28,64
16	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	98	85	2 807	33,02	28,64
17	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	319	281	9 122	32,46	28,59
18	1469421	Finczicki Anita	Tímár	18	16	513	32,04	28,48
19	0840201	Bosblek-Farm Kft.	Berettyóújfalu	327	282	9 302	32,99	28,45
20	1638201	Zsidi János	Bogyiszló	167	150	4 748	31,65	28,43
21	1847701	Laktagro Kft	Csót	283	258	8 023	31,10	28,35
22	1423821	Jándtej Kft.	Jánd	351	297	9 932	33,44	28,30
23	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	375	324	10 564	32,60	28,17
24	1269902	Agro-Taks Kft	Taksony	245	215	6 897	32,08	28,15
25	1847801	Batthyány Lajos Mg-i Éip.Szakk.Isk.	Pápa	25	25	702	28,07	28,07
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 051	4 497	152 075		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				202	180		33,82	**30,11**

6. táblázat: **Legalább az előző évi átlaglétszámú** (387 és több) **ellenőrzött tehenet tartó 25 legjobb tenyészet** istálló-átlag szerinti rangsora (2015. április)

Rang-sor	TENYÉSZET azonosító	megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	***Istálló-átlag***
1	**1249021**	**Lakto Kft.**	**Dabas**	**831**	**755**	**30 903**	**40,93**	**37,19**
2	*1465701*	*Berek-Farm Kft.*	*Tisztaberek*	*501*	*454*	*18 075*	*39,81*	*36,08*
3	*1015421*	*Komáromi Mg.Zrt.*	*Komárom*	*1 162*	*1 005*	*40 133*	*39,93*	*34,54*
4	*0708621*	*Rábapordányi Mg.Zrt.*	*Rábapordány*	*559*	*523*	*19 159*	*36,63*	*34,27*
5	*0200821*	*Chjaviza Kft.*	*Tiszaalpár*	*532*	*490*	*18 215*	*37,17*	*34,24*
6	*1009021*	*Buzakalász Term.Szolg.Sz.*	*Mocsa*	*400*	*374*	*13 678*	*36,57*	*34,20*
7	*1429221*	*Erdőhát Zrt.*	*Csaholc*	*1 094*	*956*	*36 748*	*38,44*	*33,59*
8	*0934621*	*Multiton Kft*	*Miskolc*	*610*	*569*	*20 318*	*35,71*	*33,31*
9	*0814621*	*Kasz-Farm Kft.*	*Derecske*	*641*	*549*	*21 230*	*38,67*	*33,12*
10	*0502621*	*Hódagro Zrt.*	*Hódmezővásárhely*	*628*	*586*	*20 770*	*35,44*	*33,07*
11	*0113421*	*Szajki Zrt.*	*Szajk*	*505*	*458*	*16 275*	*35,54*	*32,23*
12	*1637921*	*Milkmen Kft.*	*Paks - Földespuszta*	*868*	*746*	*27 938*	*37,45*	*32,19*
13	0607001	Sereg-Tej Szm.Teny.Kft.	Seregélyes	527	467	16 875	36,14	32,02
14	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. KFt	Seregélyes-Elzamajor	1 211	1 092	38 717	35,46	31,97
15	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	1 564	1 451	49 851	34,36	31,87
16	0157821	Bólyi Zrt.	Csípőtelek	2 602	2 333	82 385	35,31	31,66
17	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	923	804	28 699	35,70	31,09
18	1938221	Fűzvölgyi Agrár T.K.és Szolg.Rt.	Fűzvölgy	576	513	17 864	34,82	31,01
19	1004021	Solum Zrt.	Komárom	629	545	19 504	35,79	31,01
20	1538422	Alcsiszigeti Zrt.	Szolnok-Alcsisziget	1 479	1 314	45 554	34,67	30,80
21	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 630	1 497	50 174	33,52	30,78
22	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	403	364	12 381	34,01	30,72
23	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	728	654	22 307	34,11	30,64
24	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	880	772	26 895	34,84	30,56
25	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfa	492	449	14 927	33,24	30,34
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				21 975	19 720	709 577		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				879	789		35,98	**32,29**

7. táblázat: Az **1000 ellenőrzött tehénnél többet tartó** tenyészetek istálló-átlag szerinti rangsora (2015. április)

Rang-sor	TENYÉSZET azonosító	megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	***Istálló-átlag***
1	**1015421**	**Komáromi Mg.Zrt.**	**Komárom**	**1162**	**1005**	**40 133**	**39,93**	**34,54**
2	*1429221*	*Erdőhát Zrt.*	*Csaholc*	*1094*	*956*	*36 748*	*38,44*	*33,59*
3	*0650401*	*Agárdi Farm Állatteny. Növterm. KFt*	*Seregélyes-Elzamajor*	*1211*	*1092*	*38 717*	*35,46*	*31,97*
4	*0841121*	*Nyakas András*	*Hajdúnánás*	*1564*	*1451*	*49 851*	*34,36*	*31,87*
5	*0157821*	*Bólyi Zrt.*	*Csípőtelek*	*2602*	*2333*	*82 385*	*35,31*	*31,66*
6	*1538422*	*Alcsiszigeti Zrt.*	*Szolnok-Alcsisziget*	*1479*	*1314*	*45 554*	*34,67*	*30,80*
7	*0560421*	*Hód-Mezőgazda Zrt.*	*Hódmezővásárhely*	*1630*	*1497*	*50 174*	*33,52*	*30,78*
8	*1800622*	*Agroprodukt Zrt.*	*Ihász-Zsigmondháza*	*1643*	*1365*	*48 328*	*35,40*	*29,41*
9	*1808502*	*Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.*	*Nemesszalók*	*1273*	*1065*	*36 444*	*34,22*	*28,63*
10	*1355301*	*Bos-Frucht Szövetkezet*	*Kazsok*	*1786*	*1473*	*50 351*	*34,18*	*28,19*
11	*0540401*	*Gorzsai Zrt.*	*Hódmezővásárhely*	*1006*	*920*	*27 854*	*30,28*	*27,69*
12	*0601001*	*Enyingi Agrár Zrt.*	*Mátyásdomb*	*1836*	*1554*	*50 558*	*32,53*	*27,54*
13	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1111	962	30 585	31,79	27,53
14	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1026	887	27 278	30,75	26,59
15	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	1169	985	31 065	31,54	26,57
16	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	1670	1471	44 068	29,96	26,39
17	0300321	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes	1082	915	28 401	31,04	26,25
18	0608121	Bicskei Mg.Term és Szolg.Rt.	Bicske	1047	877	27 467	31,32	26,23
19	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1096	875	28 081	32,09	25,62
20	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1564	1367	39774	29,10	25,43
21	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i.Kft	Hajdúböszörmény	1861	1622	46735	28,81	25,11
22	0810521	Nagisz-Tej Kft.	Nádudvar	1103	992	27686	27,91	25,10
23	0305021	Hidasháti Mezőgazdasági Rt.	Murony	1157	1001	28789	28,76	24,88
24	1415001	Inter Agrárium Mg.Kft.	Nagyecsed	1073	897	26337	29,36	24,55
25	1504401	Jászapáti 2000.Mg.Zrt.	Jászapáti	1066	979	25468	26,01	23,89
26	0701521	Kisalföldi Mezögazdasági ZRt	Nagyszentjános	1039	855	24169	28,27	23,26
27	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1591	1233	33784	27,40	21,23
28	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1204	928	19865	21,41	16,50
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				38 145	32 871	1 046 650		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				1 362	1 174		31,84	**27,44**

III. AZ „A“ MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet

(legalább 20 fejt tehén, 2015. április)

8.1. táblázat: **Baranya megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	***0113421***	***Szajki Zrt.***	***Szajk***	***505***	***458***	***16 275***	***35,54***	***32,23***
2	*0157821*	*Bólyi Zrt.*	*Csípőtelek*	*2 602*	*2 333*	*82 385*	*35,31*	*31,66*
3	*0146721*	*Bicsérdi Arany-Mező Zrt.*	*Bicsérd*	*737*	*626*	*21 368*	*34,13*	*28,99*
4	*0116321*	*Borjádi Mg.Term. Ker. és Szolg.Zrt.*	*Borjád*	*446*	*346*	*12 561*	*36,30*	*28,16*
5	*0117721*	*Makrom Kft.*	*Mágocs*	*399*	*376*	*11 088*	*29,49*	*27,79*
6	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	419	349	11 426	32,74	27,27
7	0104802	Belvárdgyulai Zrt.	Berkesd	450	402	11 713	29,14	26,03
8	0155521	Szigetvári Hús Kft.	Görösgal	517	454	13 194	29,06	25,52
9	0115521	Sombereki Zrt.	Somberek	463	404	11 690	28,93	25,25
10	0102821	Majláth-Puszta Kft.	Csányoszró	169	135	4 029	29,84	23,84
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 707	5 883	195 729		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				671	588		33,27	**29,18**

8.2. táblázat: **Bács-Kiskun megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	***0200821***	***Chjaviza Kft.***	***Tiszaalpár***	***532***	***490***	***18 215***	***37,17***	***34,24***
2	*0205221*	*Hild-Tej Kft.*	*Érsekhalma*	*353*	*327*	*10 993*	*33,62*	*31,14*
3	*0222501*	*Dózsa Mg.Zrt.-Tass*	*Tass*	*870*	*756*	*24 664*	*32,62*	*28,35*
4	*0212001*	*Kék Duna Mg.Szöv.*	*Fajsz*	*284*	*264*	*7 643*	*28,95*	*26,91*
5	*0202121*	*Bácsbokodi Aranykalász Zrt.*	*Bácsbokod*	*383*	*350*	*9 913*	*28,32*	*25,88*
6	0200901	Dávodi Augusztus 20.Zrt.	Dávod	909	809	23 127	28,59	25,44
7	0201601	FM K-M.i Agrár Szakképző Központ	Jánoshalma	45	37	1 052	28,43	23,37
8	0205101	Extra Jó Tej Kft.	Fülöpszállás	85	70	1 930	27,57	22,70
9	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpár	82	72	1 809	25,12	22,05
10	0204101	Nemesnádudvari Állattenyésztő Kft.	Nemesnádudvar	199	171	4 160	24,33	20,91
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 742	3 346	103 505		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				374	335		30,93	**27,66**

8.3. táblázat: **Békés megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	***0307901***	***Holstein-Farm Kft.***	***Gerendás***	***175***	***161***	***6 039***	***37,51***	***34,51***
2	*0362601*	*Art-Farm Kft*	*Csabacsüd*	*271*	*247*	*8 049*	*32,59*	*29,70*
3	*0303221*	*Agro-M Rt.*	*Orosháza*	*777*	*691*	*22 815*	*33,02*	*29,36*
4	*0309501*	*Gyulai Agrár Zrt.*	*Gyula*	*786*	*727*	*23 069*	*31,73*	*29,35*
5	*0361624*	*Laktárius Kft.*	*Szarvas*	*416*	*357*	*12 173*	*34,10*	*29,26*
6	0306701	Gyoma-Trade Kft	Gyomaendrőd	348	317	9 967	31,44	28,64
7	0324321	Haladás Plus Mg-i Szolg. Kft.	Medgyesegyháza	468	416	13 243	31,83	28,30
8	0362201	Agro-Ferr Kft.	Dombegyház	331	295	9 220	31,25	27,85
9	0302701	Rózsás Major Kft.	Szarvas	371	338	10 148	30,02	27,35
10	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	648	555	17 676	31,85	27,28
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 591	4 104	132 399		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				459	410		32,26	**28,84**

8.4. táblázat: **Borsod-Abaúj-Zemplén megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	***0434121***	***Ivanics Imréné***	***Csobaj***	***41***	***39***	***1 259***	***32,28***	***30,70***
2	*0425921*	*Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.*	*Onga*	*738*	*639*	*22 178*	*34,71*	*30,05*
3	*0425621*	*Ivanics Imre*	*Csobaj*	*319*	*281*	*9 122*	*32,46*	*28,59*
4	*0410321*	*Tiszamenti Milk Kft*	*Tiszakeszi*	*467*	*416*	*12 933*	*31,09*	*27,69*
5	*0402921*	*Szirmaterm Kft.*	*Harsány*	*686*	*595*	*18 870*	*31,71*	*27,51*
6	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	357	304	9 536	31,37	26,71
7	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1 026	887	27 278	30,75	26,59
8	0406621	Dél-borsodi Agrár Kft.	Gelej	488	438	12 902	29,46	26,44
9	0421521	NARIVO Állatteny.és Növenyterm.Kft.	Mezőcsát	754	649	19 704	30,36	26,13
10	0418721	Szerencsi Mg.Zrt.	Szerencs	856	747	21 883	29,29	25,56
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 732	4 995	155 664		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				573	500		31,16	**27,16**

8.5. táblázat: **Csongrád megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**0502621**	**Hódagro Zrt.**	**Hódmezővásárhely**	**628**	**586**	**20 770**	**35,44**	**33,07**
2	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 630	1 497	50 174	33,52	30,78
3	0529701	SZTE Tangazdaság Kft.	Hódmezővásárhely	44	40	1 317	32,93	29,94
4	0540921	Vásárhelyi Róna Mg-i. és Szolg. Kft	Hódmezővásárhely	562	510	16 702	32,75	29,72
5	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentes	558	501	16 266	32,47	29,15
6	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	98	85	2 807	33,02	28,64
7	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	375	324	10 564	32,60	28,17
8	0511701	Agronómia Kft.	Deszk	696	599	19 369	32,34	27,83
9	0540401	Gorzsai Zrt.	Hódmezővásárhely	1 006	920	27 854	30,28	27,69
10	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	246	218	6 768	31,04	27,51
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 843	5 280	172 591		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				584	528		32,69	**29,54**

8.6. táblázat: **Fejér megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**0607001**	**Sereg-Tej Szm.Teny.Kft.**	**Seregélyes**	**527**	**467**	**16 875**	**36,14**	**32,02**
2	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. KFt	Seregélyes-Elzamajor	1 211	1 092	38 717	35,46	31,97
3	0630801	Sárkeresztesi Mg.Zrt.	Sárkeresztes	327	280	10 402	37,15	31,81
4	0600201	Mezőfalvai Mg.Term.és Szolg.Zrt	Mezőfalva	899	774	25 515	32,97	28,38
5	0600901	Pálhalmai Agrospeciál Kft.	Pálhalma	849	772	23 946	31,02	28,21
6	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	628	556	17 699	31,83	28,18
7	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscséripuszta	1 836	1 554	50 558	32,53	27,54
8	0608121	Bicskei Mg.Term és Szolg.Rt.	Etyek	1 047	877	27 467	31,32	26,23
9	0640101	Gorsium Tej Kft. /Tác/	Szabadbattyán	364	296	9 501	32,10	26,10
10	0605001	Isztiméri Bakony Mg.KFt.	Isztimér	292	223	7 574	33,96	25,94
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 980	6 891	228 255		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				798	689		33,12	**28,60**

8.7. táblázat: **Győr-Moson-Sopron megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**0708621**	**Rábapordányi Mg.Zrt.**	**Rábapordány**	**559**	**523**	**19 159**	**36,63**	**34,27**
2	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	880	772	26 895	34,84	30,56
3	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	604	553	17 972	32,50	29,76
4	0736721	Püski "Búzakalász" Mg. Szövetkezet	Püski	286	255	8 027	31,48	28,07
5	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	227	207	6 286	30,37	27,69
6	0737021	Dózsa Zrt.	Szany	483	422	12 954	30,70	26,82
7	0736321	Bezenyei Mg. Szövetkezet	Bezenye	123	115	3 262	28,37	26,52
8	0743821	Hegykői Mezőgazdasági Zrt.	Hegykő	811	751	21 257	28,30	26,21
9	0725621	Hektáros Kft	Farád	427	383	11 025	28,79	25,82
10	0781721	Kisalföldi Mg. ZRt	Kapuvár-Miklósmajor	906	730	23 373	32,02	25,80
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 306	4 711	150 210		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				531	471		31,89	**28,31**

8.8. táblázat: **Hajdú-Bihar megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**0814621**	**Kasz-Farm Kft.**	**Derecske**	**641**	**549**	**21 230**	**38,67**	**33,12**
2	0843121	Dézsi Imre	Nagyhegyes	30	29	957	33,00	31,90
3	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	1 564	1 451	49 851	34,36	31,87
4	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	336	315	10 325	32,78	30,73
5	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	728	654	22 307	34,11	30,64
6	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	599	524	17 608	33,60	29,40
7	0814701	Berettyómenti Zrt.	Esztár	359	309	10 430	33,75	29,05
8	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	576	524	16 495	31,48	28,64
9	0840201	Bosblek-Farm Kft.	Berettyóújfalu	327	282	9 302	32,99	28,45
10	0802421	Agrárgazdaság Kft	Debrecen	611	553	16 656	30,12	27,26
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 771	5 190	175 161		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				577	519		33,75	**30,35**

8.9. táblázat: **Heves megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**0934621**	**Multiton Kft**	**Sarud**	**610**	**569**	**20 318**	**35,71**	**33,31**
2	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	411	372	11 383	30,60	27,70
3	0905321	Pély-Tiszatáj Zrt.	Pély	590	528	16 333	30,93	27,68
4	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygombos	737	646	20 120	31,14	27,30
5	0939401	Pélyi Tiszamente Mg.Term.Szolg.Szöv	Pély	42	36	1 120	31,12	26,68
6	0938001	GAK Nonprofit Közhasznú Kft	Kerekharaszt	73	59	1 827	30,97	25,03
7	0927801	Besenyőtelki Agrár Zrt	Besenyőtelek	253	217	5 732	26,42	22,66
8	0929101	Erdőtelek-2000 Agrár Term.Szolg.Kft	Erdőtelek	164	140	3 693	26,38	22,52
9	0940901	Tarna-Farm 2004 KFT.	Zaránk	59	54	1 224	22,66	20,74
10	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	321	248	6 460	26,05	20,12
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 260	2 869	88 211		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				326	287		30,75	**27,06**

8.10. táblázat: **Komárom-Esztergom megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1015421**	**Komáromi Mg.Zrt.**	**Komárom**	**1 162**	**1 005**	**40 133**	**39,93**	**34,54**
2	1009021	Buzakalász Term.Szolg.Sz.	Mocsa	400	374	13 678	36,57	34,20
3	1004021	Solum Zrt.	Komárom	629	545	19 504	35,79	31,01
4	1060001	Állért Kft.	Ete	428	375	12 657	33,75	29,57
5	1006501	Albers Agrár Bt.	Szákszend	541	480	15 143	31,55	27,99
6	1052221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	414	360	10 967	30,46	26,49
7	1003002	Ászári Mg.Term.Szolg.és Ért.Zrt.	Ászár	175	159	4 459	28,04	25,48
8	1002501	Tejút Kft.	Kesztölc	186	158	4 729	29,93	25,43
9	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	629	564	15 266	27,07	24,27
10								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 564	4 020	136 536		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				507	447		33,96	**29,92**

8.11. táblázat: **Nógrád megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1152101**	**Com-Agro Sardo Kft**	**Nógrádkövesd**	**1 169**	**985**	**31 065**	**31,54**	**26,57**
2	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekvadkert	513	438	11 438	26,11	22,30
3	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	124	114	2 584	22,67	20,84
4	1104101	Derék-Pataki Zrt.	Patak	194	164	4 028	24,56	20,76
5	1151101	Bárány János	Varsány	89	81	1 685	20,80	18,93
6	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	291	246	5 270	21,42	18,11
7	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	90	84	1 573	18,73	17,48
8	1127301	Cserhátalja Mezőgazdasági Kft.	Csécse	177	135	3 036	22,49	17,15
9	1152601	Baksa Gábor	Karancskeszi	40	34	523	15,38	13,07
10								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				2 687	2 281	61 201		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				299	253		26,83	**22,78**

8.12. táblázat: **Pest megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1249021**	**Lakto Kft.**	**Dabas**	**831**	**755**	**30 903**	**40,93**	**37,19**
2	1274321	Merész Sándor	Csomád	244	215	8 177	38,03	33,51
3	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	923	804	28 699	35,70	31,09
4	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	123	111	3 760	33,87	30,57
5	1269902	Agro-Taks Kft	Taksony	245	215	6 897	32,08	28,15
6	1260021	Agrifutura Reál Kft.	Tárnok	557	503	14 629	29,08	26,26
7	1247521	Toldi Tej Kft	Nagykőrös	499	439	12 933	29,46	25,92
8	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft	Tura	657	569	16 876	29,66	25,69
9	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1 564	1 367	39 774	29,10	25,43
10	1280621	Csíkvártej Kft	Nagykőrös	126	101	3 097	30,66	24,58
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 769	5 079	165 743		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				577	508		32,63	**28,73**

8.13. táblázat: **Somogy megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1355301**	**Bos-Frucht Szövetkezet**	**Kazsok**	**1 786**	**1 473**	**50 351**	**34,18**	**28,19**
2	1342921	Kapostáj Mg.Term. és Szolg.Zrt.	Zimány	504	423	13 965	33,01	27,71
3	1366401	Bos-Frucht Szövetkezet	Homokszentgyörgy	764	635	20 495	32,28	26,83
4	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	1 670	1 471	44 068	29,96	26,39
5	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	584	480	14 811	30,86	25,36
6	1341721	Agrária Mg. Zrt	Szentgáloskér	364	311	9 064	29,15	24,90
7	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	367	335	7 957	23,75	21,68
8	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérl.Ü.	Kaposvár	78	61	1 562	25,60	20,02
9	1367701	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérl.Ü.	Kaposvár	49	42	810	19,27	16,52
10	1372601	Kreitz Zoltánné	Jákó	32	24	401	16,70	12,53
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 198	5 255	163 484		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				620	526		31,11	**26,38**

8.14. táblázat: **Szabolcs-Szatmár-Bereg megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1468621**	**Herceg-Farm Kft**	**Csaholc**	**162**	**147**	**6 910**	**47,01**	**42,66**
2	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	501	454	18 075	39,81	36,08
3	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 094	956	36 748	38,44	33,59
4	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	470	421	14 029	33,32	29,85
5	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Rt.	Dombrád	531	470	15 214	32,37	28,65
6	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	351	297	9 932	33,44	28,30
7	1468121	Uralgó Kft.	Nyírbátor	544	480	15 278	31,83	28,08
8	1466601	G-Ker Kft.	Nyírmada	77	66	2 006	30,40	26,06
9	1464301	Milk-Tim Kft.	Tímár	132	107	3 417	31,93	25,88
10	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	382	328	9 819	29,94	25,70
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 244	3 726	131 429		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				424	373		35,27	**30,97**

8.15. táblázat: **Jász-Nagykun-Szolnok megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1538422**	**Alcsiszigeti Zrt.**	**Mezőhék**	**1 479**	**1 314**	**45 554**	**34,67**	**30,80**
2	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	855	754	25 403	33,69	29,71
3	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	755	694	21 152	30,48	28,02
4	1535701	Nagykun 2000 Mg.Zrt.	Kisújszállás	460	392	12 810	32,68	27,85
5	1544101	Nagykörűi Haladás Zrt.	Nagykörű	357	315	9 620	30,54	26,95
6	1548401	Középtiszai Mg. Zrt.	Túrkeve	667	565	17 690	31,31	26,52
7	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattyán	454	408	11 905	29,18	26,22
8	1504521	Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	442	393	11 480	29,21	25,97
9	1529501	Lakto-Red Kft.	Jászkisér	526	453	13 545	29,90	25,75
10	1547601	Törökszentmiklósi Mg. Zrt.	Kisújszállás	486	418	12 311	29,45	25,33
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 481	5 706	181 469		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				648	571		31,80	**28,00**

8.16. táblázat: **Tolna megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1637921**	**Milkmen Kft.**	**Paks - Földespuszta**	**868**	**746**	**27 938**	**37,45**	**32,19**
2	1638201	Zsidi János	Bogyiszló	167	150	4 748	31,65	28,43
3	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	363	312	9 950	31,89	27,41
4	1637301	Szekszárdi Zrt.	Tengelic-Kajmádpta.	582	510	14 831	29,08	25,48
5	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	236	210	5 904	28,11	25,02
6	1625001	Felsőnánai Agrár Kft.	Felsőnána	336	295	8 383	28,42	24,95
7	1611421	Paksi Dunamenti Zrt.	Paks	429	384	10 694	27,85	24,93
8	1610201	Dunakömlődi Agrár Zrt.	Paks	176	158	4 369	27,65	24,83
9	1605301	"100 % Tej" Mg.Ker.és Szolg.Kft.	Tolnanémedi	140	127	3 358	26,44	23,98
10	1639701	Blahér Mg.Kft.	Paks-Gyapapuszta	370	334	8 479	25,39	22,92
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 667	3 226	98 652		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				367	323		30,58	**26,90**

8.17. táblázat: **Vas megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1726601**	**Sárvári Mg. Zrt.**	**Hegyfalu**	**403**	**364**	**12 381**	**34,01**	**30,72**
2	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	868	715	23 003	32,17	26,50
3	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt	Ják-Felsőnyírvár	675	560	17 827	31,83	26,41
4	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 096	875	28 081	32,09	25,62
5	1701321	Celli " Sághegyalja " Zrt.	Celldömölk	406	367	10 304	28,08	25,38
6	1733001	Provid Kft.	Vasvár	646	543	16 394	30,19	25,38
7	1725021	Körmendi Agrár Kft.	Körmend	316	278	7 673	27,60	24,28
8	1709001	Sárvári Gazda Kft.	Sárvár	170	148	3 795	25,64	22,32
9	1708701	Pinkamenti Agrár Kft	Vasalja	352	285	7 688	26,98	21,84
10	1705501	Csörnöc menti Mg.Szöv.	Vasvár	545	469	11 802	25,16	21,66
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 477	4 604	138 948		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				548	460		30,18	**25,37**

8.18. táblázat: **Veszprém megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1800622**	**Agroprodukt Zrt.**	**Ihász-Zsigmondháza**	**1 643**	**1 365**	**48 328**	**35,40**	**29,41**
2	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 273	1 065	36 444	34,22	28,63
3	1802101	Bovin-Tej Kft Gecse	Gecse	465	394	13 195	33,49	28,38
4	1847701	Laktagro Kft	Csót	283	258	8 023	31,10	28,35
5	1847801	Batthyány Lajos Mg-i Éip.Szakk.Isk.	Pápa	25	25	702	28,07	28,07
6	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 111	962	30 585	31,79	27,53
7	1808303	Malomsoki Extratej Kft	Malomsok	809	686	22 060	32,16	27,27
8	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	583	498	15 710	31,55	26,95
9	1802001	Agro-Friz Kft Vaszar	Vaszar	345	318	9 231	29,03	26,76
10	1801702	Hun-Beef Kft	Somlószőlős	593	569	15 726	27,64	26,52
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 130	6 140	200 004		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				713	614		32,57	**28,05**

8.19. táblázat: **Zala megye**

Rang-sora	A T E N Y É S Z E T azonosítója	megnevezése	címe	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	**1938221**	**Fűzvölgyi Agrár T.K.és Szolg.Rt.**	**Magyarszerdahely**	**576**	**513**	**17 864**	**34,82**	**31,01**
2	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfa	492	449	14 927	33,24	30,34
3	1947121	Kerka-Genetics Kft	Resznek	396	379	11 369	30,00	28,71
4	1915621	Taxbi Kft	Hottó	986	877	26 708	30,45	27,09
5	1935921	Zal-Agro Zrt	Türje	412	354	9 589	27,09	23,27
6	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft	Zalaszentiván	297	241	6 632	27,52	22,33
7	1935322	Backo Kft	Pötréte	394	343	8 181	23,85	20,76
8	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft	Zalalövő	207	186	4 073	21,90	19,67
9	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft	Keszthely	33	26	540	20,76	16,35
10	1947801	Losonczi László	Vindornyaszőlős	61	40	861	21,52	14,11
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 854	3 408	100 742		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				385	341		29,56	**26,14**

A tejelő szarvasmarha oltógyomor helyzetváltozása (OHV)

Dr. Dégen László, Dr. Monostori Attila
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Az elléskörüli állategészségügyi problémák sorában az OHV (oltógyomor helyzetváltozás) olyan probléma, ami talán soha „nem jár egyedül" és kapcsolatba hozható más ellés körüli problémával. Közvetlen kiváltó oka a megfelelő mennyiségű strukturális rost által kiváltott bendőteltség hiánya, a csökkent bendőmozgás, valamint a simaizmok tónusának csökkenése. Mivel a legtöbb elléskörül kialakuló probléma vagy étvágycsökkenéssel jár, vagy hipokalcémiás állapotot idéz elő, így minden olyan takarmányozási és menedzsment megoldás, ami segít megelőzni más elléskörül kialakuló anyagcsere-forgalmi problémát, csökkenti az OHV kialakulásának kockázatát is. A takarmánykiosztás és a jászol menedzsmentje szintén fontos kockázati tényező. A nem megfelelő jászolhossz, az etető környékén kialakuló versengés, az etetőhöz való korlátozott hozzáférés mind korlátozza a takarmányfelvételt. Az etető rossz elhelyezése és a rangsorbeli adaptáció a tranzíciós teheneknél korlátozza a takarmányfelvételt. Az alacsony takarmányfelvétel csökkenti a bendő telítettségét, nagyobb lehetőséget kínálva ezzel az oltógyomor elmozdulásához. A helytelen takarmánykiosztás különbségeket okozhat a tényleges táplálóanyag koncentráció eloszlásában, illetve a válogatás szintén szerepet játszik az OHV kialakulásában.

Jelen cikkünkben *Shaver R.D.* (2001.) nyomán, azt kiegészítve foglaljuk össze az OHV kialakulásának, megelőzésének és kezelésének fő szempontjait.

Az OHV gazdasági kárral is jár, ami a kezelés, a korai selejtezés és az elhullás költségeiből származik. Az USA-ban a kezelés költsége 100-200 $ között van, és a diagnosztizált oltógyomor áthelyeződéses esetek 10%-a jár selejtezéssel vagy elhullással. Az állományban maradó érintett tehenek kb. 360 kg-mal kevesebb tejet termelnek a rákövetkező hónapban azokhoz a tehenekhez képest, amelyek nem szenvedtek OHV-ban.

Az esetek 80-90%-ában az OHV baloldali. (Megjegyzésként: éppen a baloldali OHV-k előfordulásának ilyen nagymértékű aránya miatt az angol szakirodalmi nevezéktanban megjelenik az LDA – magyarul a bal oldali OHV. Az idézett cikkek ezt követően az LDA megnevezést használják, azonban mi továbbra is maradunk az OHV-nál). Irodalmi adatok alapján a baloldali OHV előfordulási gyakorisága összességében 1,4-5,8 % között változik. A baloldali OHV 80-90%-át az ellést követő egy hónapon belül diagnosztizálják, a diagnózisok aránya ezen belül az ellést követő két hétben 52-86%. Ez azt jelzi, hogy az ellést megelőző és azt követő 2-4 hetes időszak a legnagyobb kockázati tényező (Shaver R. D. 2001). Az OHV előfordulási gyakorisága 0-12,9 % közt mozoghat (Ricken, 2003), Magyarországon ez a szám 3-5% közé tehető (Horváth, 2010), feltehetőleg a rossz diagnosztizálási hatékonyság miatt.

Az ellés utáni problémák szerepe meghatározó az OHV szempontjából. Azoknál a teheneknél, amelyek viszonylag komplikációmentes ketózison, magzatburok visszatartáson, méhgyulladáson, szubklinikai hipokalcémián estek át, megnő az esélye az OHV kialakulásának. Ez azonban fordítva is igaz, azaz az OHV-s teheneknél nagyobb a kockázata a problémás ketózis és méhgyulladás előfordulásának. Ebből adódóan a ketózis és az OHV szoros kapcsolatban álló problémát jelent az ellés után. Korábbi cikkünkre visszautalva, a túlzott testkondíció nagy kockázatot jelent mindkét ellés utáni probléma kialakulására. Az elhízás miatt kialakuló gyakoribb II. típusú ketózissal párhuzamosan megnő az oltógyomor áthelyeződés is.

A szakszerű ***előkészítő adag,*** amelynek magasabb az energia és fehérje koncentrációja, mint a szárazonálló adagnak, csökkenti az OHV prevalenciáját. Amennyiben az előkészítés alatt a bendő nem adaptálódik a magasabb keményítő tartalmú adaghoz, akkor nem növekszik meg a bendőpapillák abszorptív kapacitása és ez megnöveli az acidózis és az OHV kockázatát. A bendőmikrobák ellés előtti adaptációja az ellést követő magasabb energiájú és keményítő tartalmú adaghoz nagyon fontos. Emellett az ellés előtt etetett magasabb energiájú adag, aminek a keményítő tartalmából propionsav képződik, csökkenti a testszövetekből történő zsírmobilizációt, aminek következtében csökken a zsírmáj és a ketózis kialakulásának kockázata is. A szárazonálló és előkészítő adagban a bendőpuffer használata kontraindikált, viszont a fogadóadagban lévő szakszerű bendőpuffer-használat csökkenti az ellés utáni szubakut bendőacidózis kialakulásának kockázatát.

A hipokalcémia szerepe meghatározó jelentőségű az OHV kiváltásában. Massey és mtsai (1993) arról számoltak

be, hogy a hipokalcémiás teheneknél, (összes szérum Ca < 7,9mg/100 ml és a szérum ionizált Ca <4,0 mg/100ml), nagyobb valószínűséggel alakul ki OHV. Az OHV nagyobb kockázatát valószínűleg az okozza, hogy az ellés körüli hipokalcémiás teheneknek csökken a bendő és oltó mozgása (Goff és Horst, 1997). Jó stratégia az oltógyomor áthelyeződés megelőzésére, ha az előkészítő adag kation-anion arányára figyelmet fordítunk és így csökkentjük a hipokalcémiás állapot kialakulását.

A ***strukturális rost hiánya*** csökkenti a kérődzési aktivitást és a bendő teltségét, a bendőmozgásokat, a „rostos uszadék" kialakulását, valamint növeli az illózsírsav koncentrációt, amely tényezők mind szerepet játszhatnak az oltógyomor áthelyeződés kialakulásában. A fizikai forma, mint kockázati tényező az ellés utáni korai időszak legfontosabb paramétere a tranzíciós időszak történéseivel való egybeesés miatt. A tranzíciós adagnak kellő mennyiségű durva részecskét kell tartalmaznia, hogy a megfelelő rágási aktivitást és bendő telítettséget biztosítsa. A fogadó adag mellett kínált ad libitum széna, szintén sokat segíthet az OHV kivédésében. A fogadó adag tömegtakarmány-eredetű NDF tartalma ne legyen kevesebb, mint 21%. A tranzíciós adagnak a Penn State - Nasco szitasoron mérve 8-10%-nyi részt kell a legfelső szitasoron tartalmaznia. 1,4-2,3 kg szénának a TMR-be keverése segít elérni ezt a javasolt értéket. Figyelni kell arra, hogy a tranzíciós tehenek ne tudjanak válogatni az adagjukból. A kukorica szilázs által kiváltott oltógyomor áthelyeződés nagyobb előfordulási aránya arra vezethető vissza, hogy az korlátozza a bendő telítettségét és a fizikai formája kevésbe teszi lehetővé a rostos uszadék kialakulását. A ketózis gyakoribb előfordulása pedig a széna alacsonyabb energiatartalma miatt alakulhat ki.

1. kép: A TMR feltolás fontossága

A takarmány komponensek szárazanyagtartalom-meghatározásának nélkülözésével történő adag-összeállítás miatt téves lehet az adag vélt táplálóanyag koncentrációja. Ezért célszerű a nedves alapanyagok szárazanyagtartalmát megfelelő időközönként ellenőrizni és az adagot eszerint mindig pontosítani.

A ***jászolmenedzsment*** kockázati tényezőt jelent az oltógyomor áthelyeződés kialakulása szempontjából, mert hatással van mind a takarmányfelvételre, mind a tehén által ténylegesen elfogyasztott adag táplálóanyag koncentrációjára (Cameron és mtsai ., 1998).

Azok a tehenek, amelyeknek ***korlátozott a takarmányhoz való hozzáférése,*** nagyobb kockázatnak vannak kitéve az OHV szempontjából. A változó, időben nem egyenletes takarmányfelvételt korlátozó faktorok:

– optimálisnál rövidebb jászolhossz,
– időben korlátozott hozzáférés a takarmányhoz,
– adagolt etetés versus 5-10% maradék,
– nem pontos időben történő etetés,
– ritka TMR feltolás,
– versenyzés a takarmányért.

A ***legrosszabb a korlátozott jászolhossz*** (<45 cm/tehén) ***és az időbeli hozzáférés*** (<16-20 h/nap) ***kombinációja***. Ennek előfordulása sokkal kedvezőtlenebb hatású, mint külön-külön a két korlátozó tényező.

A ***laminitisz***ben szenvedő tehenek szárazanyag-felvétele kevesebb, ezért hajlamosabbak az OHV-re. Az elsőlaktációs tehenek 10-15%-kal több időt töltenek evéssel és 0,5-2-szer annyi alkalommal esznek többet naponta, ahhoz képest, mint amikor együtt vannak elhelyezve a többször ellett tehenekkel (Krohn és Konggard, 1979).

A tehenek a nagyobb részecskéket ***válogat***ják ki. Amennyiben a válogatás a probléma, akkor az alább felsoroltakat kell fontolóra venni:

– etessünk gyakrabban kisebb adagokat a TMR-ből
– kevesebb szénát adjunk az adaghoz
– szecskázzuk apróbbra a szénát
– etessünk jobb minőségű szénát
– használjuk könnyebben kezelhető, hajlékonyabb szárú szénát
– adjunk vizet a száraz TMR-hez
– adjunk folyékony melaszt az adaghoz, hogy a finom részek hozzátapadjanak a többi komponenshez

Az OHV magas előfordulási aránya jelzi, hogy probléma van a menedzsmenttel, amit az alábbi ábra jól szemléltet:

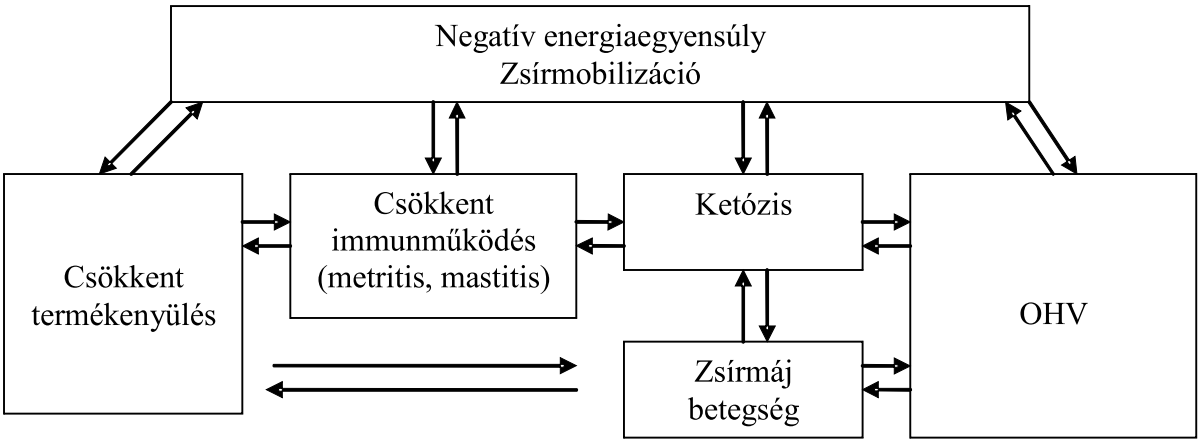

1. ábra: Az OHV kiváltó okai és a fellépő zavarok összefüggései

Ha a telepi menedzsment megfelelő, akkor az OHV (vagy OHV gyanús) tehenek kiválogatása korán (1 héten belül) megtörténik. A kiválogatás a menedzsment feladata, míg a diagnózis és megoldás (műtét) az állatorvos hatásköre. Ezen esetekben a kórjóslat nagyon jó. Nem megfelelő telepi menedzsmentnél a késői felismerés, vagy a feltáratlan esetek nagymértékű tejtermelés csökkenéssel, akár megszűnéssel járnak, majd általános leromlás, jelentős lesoványodás, elértéktelenedés következik be. Az állat elpusztul vagy vágóhídra kerül.

Az OHV általános tünetekkel kezdődik: bágyadtság, szeszélyes étvágy, alacsony légzésszám, renyhe bendőmozgás, a bélsár az esetek 20%-ban pépes, lágy, vagy éppen vízszerűvé válik. Sokkal specifikusabb tünet a tejtermelés (reggeli) változása. Ebben az esetben az előző napi termeléshez képest kell megfigyelni a csökkenés mértékét, illetve a csökkent tejtermeléssel eltöltött napok számát. Az OHV-s tehenek körülbelül fele annyi tejet termelnek, mint előző reggel. A tejtermelés változásának ténye azonban önmagában nem diagnosztikai értékű. A korai felismerést a tejcsökkenéssel töltött napok száma dönti el. Ha 1 hét alatt:

- 2 egymást követő nap a reggeli tejcsökkenések ≥10% → ~ 5x nagyobb az OHV esélye,
- ≥3 egymást követő nap a reggeli tejcsökkenések ≥10% → ~ 95x nagyobb az OHV esélye,
- ≥4 nap (bármely napokon) a csökkenés mértékétől függetlenül figyelhető meg a reggeli tejcsökkenés →~ 53x nagyobb az OHV esélye (Horváth, 2010).

A laboratóriumi vizsgálatoknál a hypoklorémia a vezető tünet. Fizikális vizsgálatoknál a ballotálásnál egy „loccsanást" érzünk az oltóban lévő folyadék miatt. Azonban sokkal érzékenyebb és specifikusabb módszer az un. kopogtatásos hallgatózás, mikor is „fémes csengést" lehet hallani. Az esetek egy részében (20%) találkozhatunk az un. „vándorló OHV-s esetekkel", amikor magától megoldódik a betegség. Ezért mindig nagyon fontos a választott beavatkozás előtt közvetlenül is elvégezni a kopogtatásos hallgatózás vizsgálatát.

A kezeléseket mindig a tulajdonos döntése és a gazdaságosság fogja meghatározni (az állat jelenlegi vágóértéke, a beavatkozás költsége, a termelésbe való visszatérés esélye, a jövőben elvárható életteljesítménye, stb.).

A megoldás lehetőségeinél a cél az oltógyomrot az eredeti helyzetébe visszahelyezni és ott rögzíteni (-pexia). A megoldások közt lehetnek előnyös és szükségszerűen hátrányos jellegűek, de ha bármelyik mellett döntünk is, annak a módszernek rutinszerűen kell működnie. Az alábbiakban csak felsorolásszerűen ismertetjük a műtéti eljárásokat:

Nem sebészeti beavatkozás	Nem invazív		álló	forgatás
Sebészeti beavatkozás	Invazív (hasüreg megnyitásával járó műtétek)	Laparatómia	fekvő	Jobb (ventrális) paramedian laparotómia
			álló	Bal oldalról (Utrechti módszer)
				Jobb oldalról (Hannoveri módszer)
	minimálisan invazív	„vak technikák" (transzkután abomasopexia)		Kiöltés a hasfalhoz
				Rögzítés fonalas szeggel
		laparoszkópia	álló helyzetben	Egy lépcsős
			álló / fekvő helyzetben	Két lépcsős.

1. táblázat: Lehetséges műtéti eljárások az OHV kezelésére

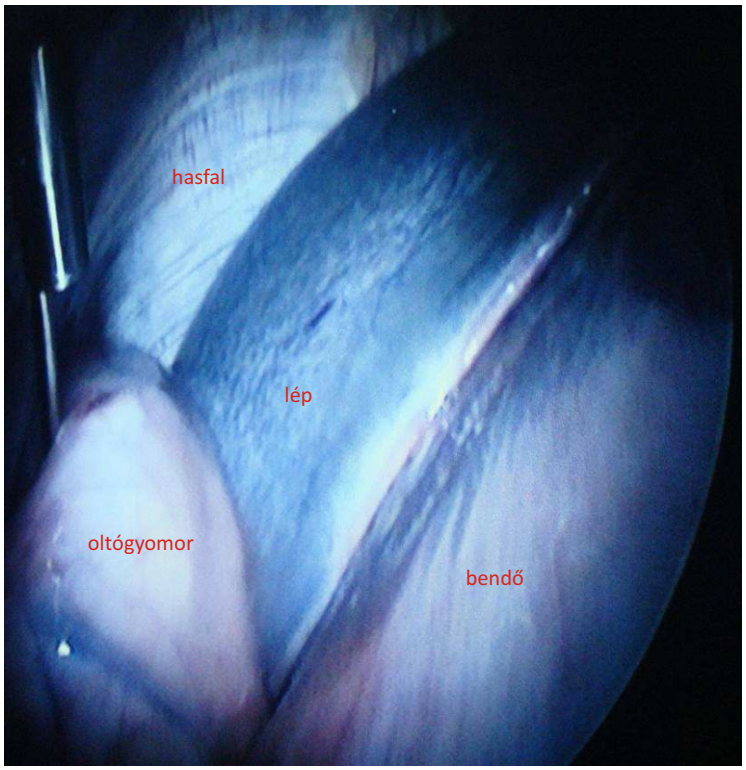

2. kép: A bendő és a hasfal közé került oltógyomor laparoszkópiás képe (Horváth)

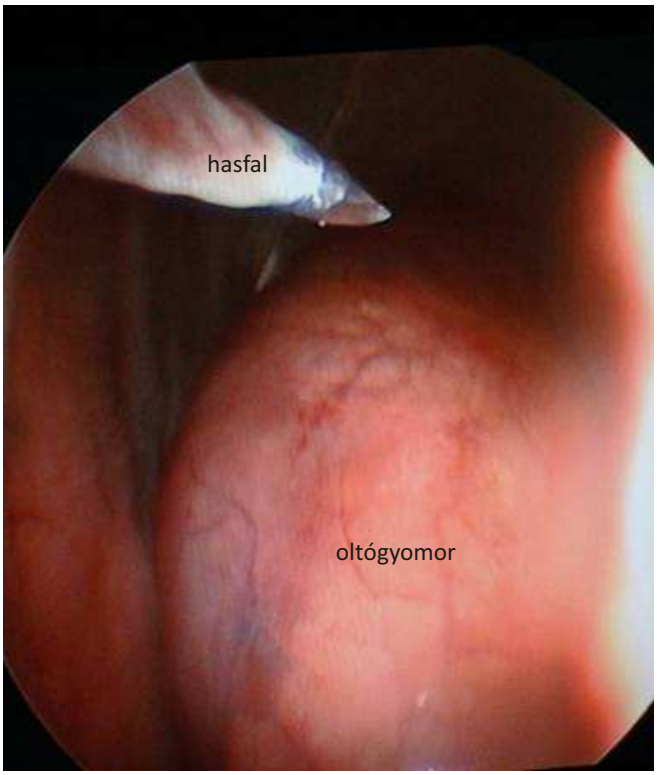

3. kép: A bendő és a hasfal közé került oltógyomor laparoszkópiás képe

4. kép: OHV-s tehén laparoszkópiás műtéti eljárása

V. TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

9. táblázat: A tej karbamid-tartalmának vizsgálatába bevont állományok megoszlása (2015. április)

Ellenőrző fejés dátuma: **2015. április**
Fejt tehenek száma: **143 339**

Ellenőrzött tehénszám: **166 244**
Értékelt minták száma: **142 818**

Megnevezés	Megoszlás (n)	Megoszlás %
Fehérje- és energiahiány	1 024	0,72
Energiahiány	19 084	13,36
Fehérjetöbblet és energiahiány	4 924	3,45
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	2 186	1,53
Fehérje- és energiaegyensúly	**69 694**	**48,80**
Fehérjetöbblet és enyhe energiahiány	19 181	13,43
Fehérjehiány és energiatöbblet	584	0,41
Energiatöbblet	19 266	13,49
Fehérje- és energiatöbblet	6 875	4,81

2015. április hónapban a 469 ellenőrzött telepből 377;
az ellenőrzött telepek 80%-a vette igénybe a karbamid mérési szolgáltatást a fejt tehénállomány 90%-ára.

VI. PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

Vemhességi vizsgálatok száma és eredménye (2014. április)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2014.04	1498	812	633	53
Tejlaboron keresztül				
	898	441	437	20
Adatfeldolgozáson keresztül				
	600	371	196	33
Vemhességi napok alapján				
0-35 napig	37 NÉ	14 NÉ	20 NÉ	3 NÉ
36-45 napig	216	113	89	14
46-60 napig	155	81	66	8
61 naptól	192	163	21	8

NÉ = nem értékelt

2014. áprilisi vemhességi vizsgálatok* eredményei a bejelentett ellések alapján

	Vemhességi szakasz	Vemhesség vizsgálatok eredménye				
		PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény			
			megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	36-45 napig	113 vemhes	67 egyed	időre ellett		
			13 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	13 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
					0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett
			33 egyed	nincs ellés	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS?????	
					10 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
		89 üres	89 egyed	üres	4 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					14 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed	időre ellett
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
		14 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed	időre ellett
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
			14 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					3 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
	46-60 napig	81 vemhes	60 egyed	időre ellett		
			12 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	10 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
					2 egyed	későbbi termékenyítésre ellett
			9 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS?????	
					0 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
		66 üres	66 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					14 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed	időre ellett
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
		8 ism.	2 egyed	vemhes	2 egyed	időre ellett
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
			6 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					2 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
	61 naptól	163 vemhes	137 egyed	időre ellett		
			12 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	12 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
					0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett
			14 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS?????	
					8 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
		21 üres	19 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					7 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült
			2 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett
					1 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
		8 ism.	3 egyed	vemhes	3 egyed	időre ellett
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett
			5 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült
					2 egyed	selejt, vagy ellenőrzésből kikerült

* Adatfeldolgozáson keresztül regisztrált vemhesség vizsgálatok.
(PAG vizsgálati eredmények: vemhes, üres, ismételt vizsgálat javasolt)

Vemhességi vizsgálatok nyilvántartása (2014. április-2015. április)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2014.04	1 498	812	633	53
2014.05	1 294	724	537	33
2014.06	1 087	610	431	46
2014.07	1 243	684	515	44
2014.08	956	553	365	38
2014.09	853	429	380	44
2014.10	1 146	636	477	33
2014.11	1 172	597	538	37
2014.12	1 213	765	411	37
2015.01	1 341	827	481	33
2015.02	1 164	704	422	38
2015.03	1 088	715	335	38
2015.04	844	553	248	43
Összes minta	**14 899**	**8 609**	**5 773**	**517**

VII. SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

10. táblázat: A teljesítményvizsgált tehenészeti **TELEPEK megyénkénti megoszlása** az állomány elegytej **szomatikus sejtszámának TELEPENKÉNTI súlyozott átlaga alapján** (2015. április)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm3										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	
Baranya	10	52,63	4	21,05	3	15,79	2	10,53	0	0,00	19
Bács - Kiskun	8	28,57	4	14,29	9	32,14	5	17,86	2	7,14	28
Békés	10	24,39	9	21,95	18	43,90	2	4,88	2	4,88	41
Borsod - Abaúj - Zemplén	8	40,00	4	20,00	3	15,00	5	25,00	0	0,00	20
Csongrád	10	45,45	3	13,64	8	36,36	1	4,55	0	0,00	22
Fejér	8	30,77	4	15,38	6	23,08	5	19,23	3	11,54	26
Győr - Moson - Sopron	15	41,67	7	19,44	7	19,44	6	16,67	1	2,78	36
Hajdú - Bihar	14	26,42	17	32,08	13	24,53	9	16,98	0	0,00	53
Heves	3	25,00	4	33,33	2	16,67	2	16,67	1	8,33	12
Komárom - Esztergom	5	55,56	2	22,22	2	22,22	0	0,00	0	0,00	9
Nógrád	2	18,18	1	9,09	3	27,27	3	27,27	2	18,18	11
Pest	12	36,36	11	33,33	8	24,24	1	3,03	1	3,03	33
Somogy	4	40,00	3	30,00	1	10,00	2	20,00	0	0,00	10
Szabolcs - Szatmár - Bereg	10	41,67	6	25,00	5	20,83	3	12,50	0	0,00	24
Jász - Nagykun - Szolnok	17	48,57	7	20,00	7	20,00	3	8,57	1	2,86	35
Tolna	9	29,03	1	3,23	10	32,26	8	25,81	3	9,68	31
Vas	4	23,53	4	23,53	8	47,06	1	5,88	0	0,00	17
Veszprém	10	35,71	10	35,71	4	14,29	3	10,71	1	3,57	28
Zala	7	63,64	0	0,00	1	9,09	3	27,27	0	0,00	11
Összes telep	**166**		**101**		**118**		**64**		**17**		**466**
Összes telep %		**35,62**		**21,67**		**25,32**		**13,73**		**3,65**	
összes fejt tehén	**63 998**		**39 115**		**38 945**		**15 309**		**2 364**		**159 731**
összes fejt tehén %		**40,07**		**24,49**		**24,38**		**9,58**		**1,48**	

11. táblázat A vizsgált tehénállomány megoszlása és tejtermelése súlyozott átlag sejtszám-értékhatáronként (2015. április)

Sejtszám értékhatár x1000	**Fejt tehén**	**Napi tej kg** Összes	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	54 191	1 801 281	33,24
101 - 400	58 894	1 644 397	27,92
401 - 500	7 132	187 992	26,36
501 - 700	9 133	240 254	26,31
701 - 1 000	7 967	210 762	26,45
1 001 - 3 000	16 279	432 403	26,56
3 001 és több	5 371	126 760	23,60
Összesen	**158 967**	**4 643 849**	**29,21**

1. ábra: 2014. május 1. és 2015. április 30. között a teljeskörű vizsgálatokra küldött tejmintákban azonosított kórokozók aránya

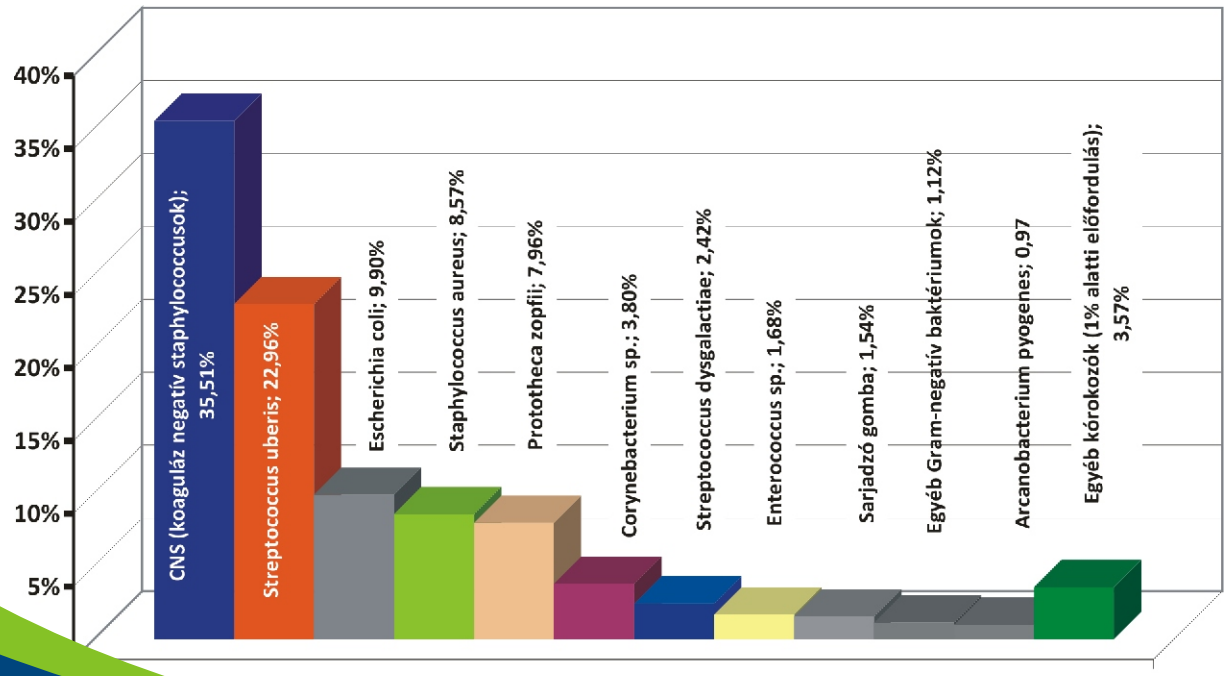

VIII. A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ábra: Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2007-2015. I-IV. hó)

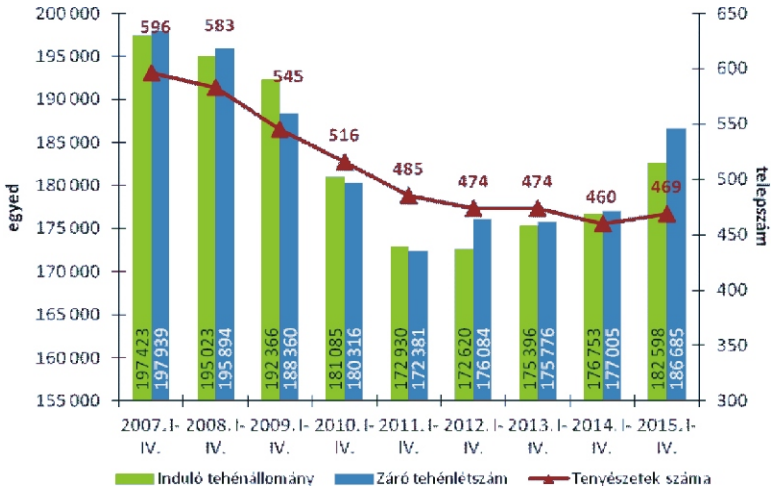

2. ábra: Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2007-2015. I-IV. hó)

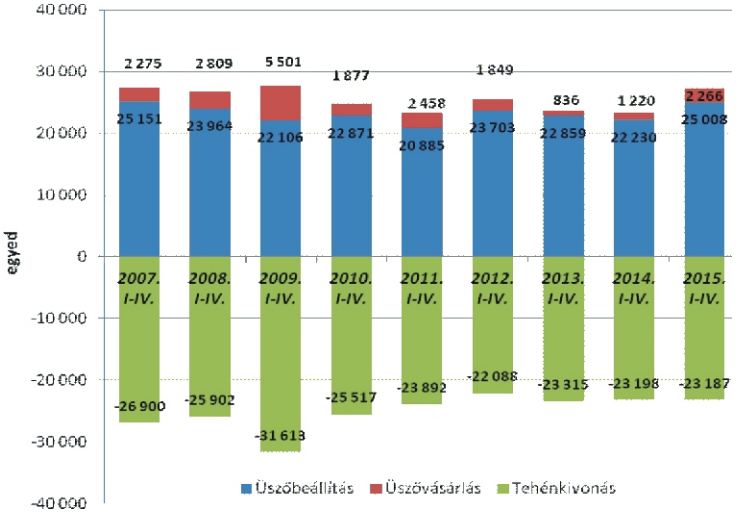

3. ábra: A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2007-2015. I-IV. hó)

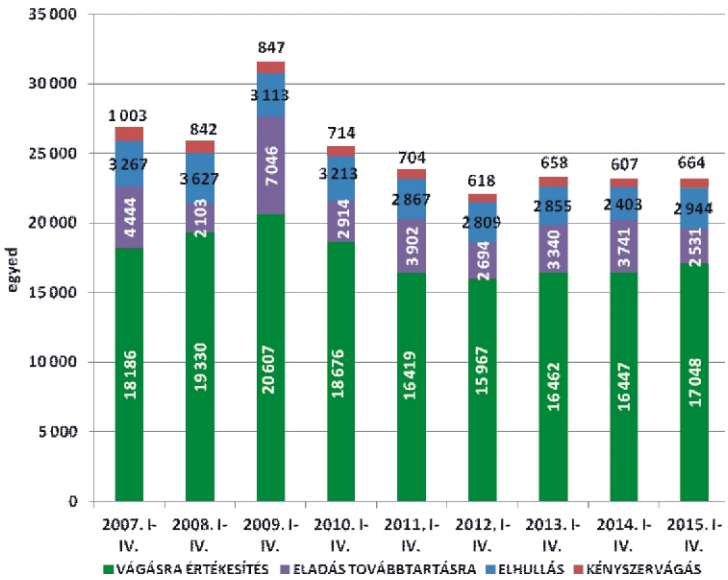

Az „A” típusú ellenőrzésben résztvevő tenyészetek száma 9-cel (+2%) 469-re nőtt az elmúlt év azonos időszakához képest. 2015. április végén a 2014. áprilisihoz képest 9.680-cal (+5,5%) több tehenet tartottak a termelésellenőrzött állományokban. Márciushoz képest az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma 1-gyel nőtt (!), míg az elmúlt 8 év alatt számuk 21,3%-kal (-127) kisebbedett. 2007 áprilisa óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 11.254 egyeddel (-5,7%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 332-ről 398-ra nőtt. A termelésellenőrzött tehénlétszám 2011 óta folyamatosan bővül, és mostanra megközelítette a 2009. évi állománynagyságot.

Az „A” típusú ellenőrzésben résztvevő tenyészetek januári 1-i induló tehénlétszáma 2014-ről 2015-re kismértékben (+5.845 tehén; +3,3%) nőtt, és 2015 első négy hónapjában a tehenek száma tovább emelkedett (+4.087 egyed; +2,2%). Ennek elsődleges oka, hogy nagyszámú üszőt állítottak be (+2.778 egyed, +12,5%) és – bár az állománypótlás egésze szempontjából kevésbé meghatározó – üszővásárlások száma is kiugróan magas volt 2015 első négy hónapjában, megközelítette a 2,3 ezret, ami 85,7%-kal több a tavalyi év hasonló időszakához képest. Emellett a tehénkivonás mértéke gyakorlatilag nem változott (-11 egyed). Összességben 2015 első négy hónapjában a nagymértékű üszőbeállításának és üszővásárlásnak köszönhetően a termelésellenőrzött tehénállomány jelentős növekedése figyelhető meg.

Az első négy hónap állományváltozási adatain belül a tehénkivonás megoszlását tekintve elmondható, hogy a vizsgált kilenc éves periódus teljes időtartama alatt éves szinten az állományból kivont tehenek döntő többségét vágásra értékesítették (65,2-74,6%-át), a 2015. évben 73,5%-át. A selejtezett tehenek száma 2015 első négy hónapjában 17.048 volt. Ezen felül a tehénkivonások 2,9%-áért a kényszervágás (664 egyed), 12,7%-áért (2.944 egyed) pedig az elhullás volt felelős, amelyek átlagos értéknek tekinthetőek, hasonlóan a továbbtartásra értékesített állatok arányához (10,9%, 2.531 egyed). A tehénkiadás megoszlása hasonló volt az előző év azonos időszakához, annyi különbséggel, hogy a kivont tehenekből több hullott el és vágtak le, ugyanakkor jelentősen kevesebbet értékesítettek továbbtartásra. A 2015. január 1-i induló tehénlétszámhoz viszonyítva 2015 első négy hónapjában a tehenek 9,3%-át selejtezték, 0,4%-át kényszervágták, 1,6%-uk elhullott, 1,4%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 12,7%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt kilenc évben legkisebb kivonási aránynak tekinthető.

4. ábra: Összes halmozott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2007-2015. I-IV. hó)

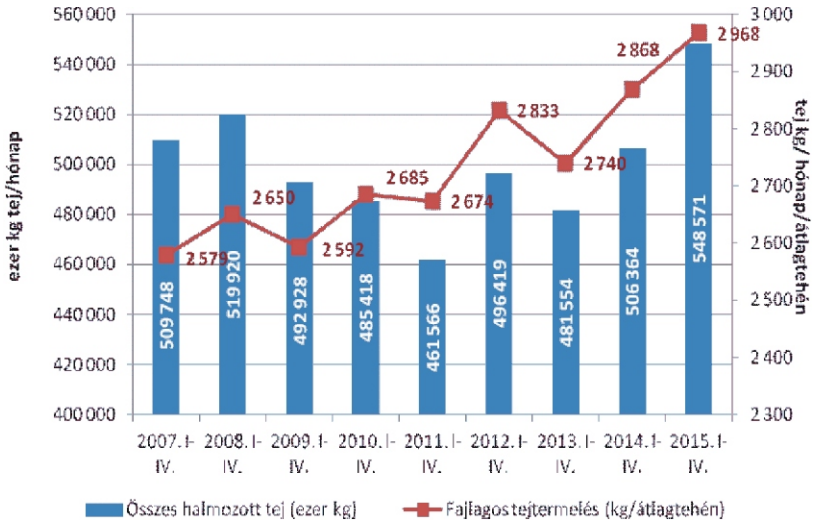

5. ábra: Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2007-2015. I-IV. hó)

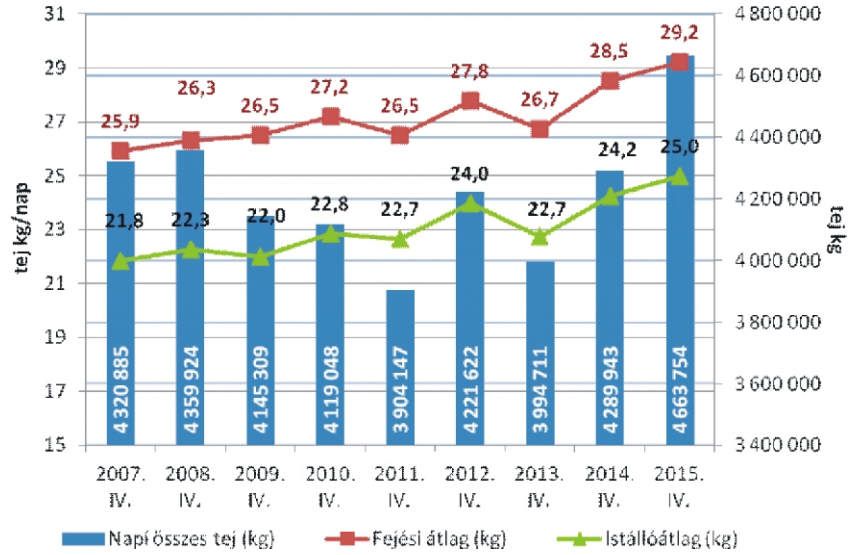

6. ábra: Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2007-2015. I-IV. hó)

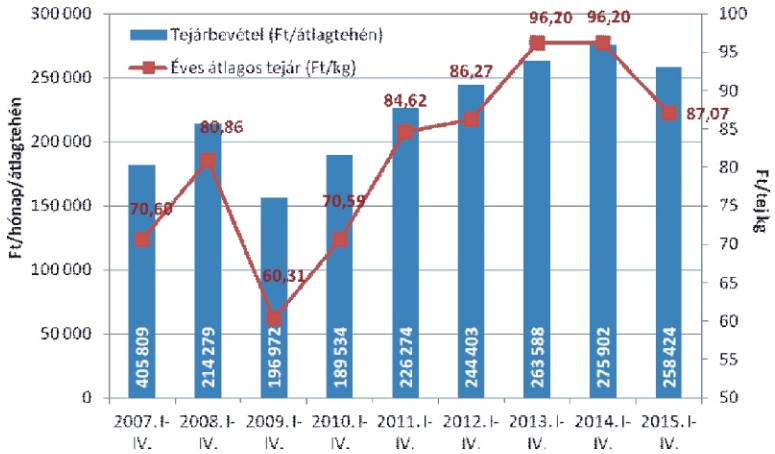

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek számának csökkenése csak 2011-ig volt látható az összes halmozott éves tejtermelésben, azóta ismét növekedésnek indult. Ennek elsődleges oka, hogy az elmúlt kilenc év alatt a kalkulált átlagtehenenkénti január-áprilisi fajlagos tejtermelés 389 kg-mal (+15,1%) 2.968 kg-ra nőtt, ezen belül csak az elmúlt egy év alatt +100 kg-mal (+3,5%) emelkedett. A valamelyest emelkedő állatlétszám és a növekvő fajlagos tejtermelés eredője a bővülő összes halmozott tejtermelés, ami a 2014. áprilisi termelést 42,2 ezer kg-mal, +8,3%-kal haladta meg, és az elmúlt kilenc év messze legmagasabb tejtermelési szintjének felel meg.

A nagyobb összes halmozott tejtermelés természetesen megmutatkozik a magasabb napi összes tejben is. 2015 áprilisában ez a mutató jóval nagyobb volt az előző év hasonló időszakához képest (+373.811; +8,7%), és az elmúlt kilenc év messze legnagyobb április havi termelési szintjét jelentette (!). Emellett az áprilisi tejtermelési adatokat vizsgálva elmondható, hogy 2007 óta 2015-ben volt mind a fejési átlag (29,2 kg), mind az istállóátlag (25,0 kg) kiemelkedően a legnagyobb; 3,30, ill. 3,15 kg-mal több (+12,7%, ill. +14,4%), mint 2007 áprilisában, és 0.70, ill. 0,74 kg-mal több (+2,5%, ill. +3,1%), mint 2014 negyedik havában. A fejési és az istállóátlagnak erőteljesen növekvő trendje figyelhető meg az elmúlt 9 évben.

A tehenenkénti tejárbevétel 2015 első négy hónapjában 258,4 ezer Ft volt átlagosan, 6,3%-kal kevesebb a 2014 hasonló időszakához képest, ami a fajlagos tejtermelés 3,5%-os növekedésének, valamint a termelői tejár érzékeny, -9,5%-os csökkenésének eredője. A hazai tejfelvásárlási árak továbbra is csökkennek, közelítve a 80 Ft/l-es szintet, ami a tavalyi év áprilisához képest mintegy 20-25%-os árcsökkentést jelent. A világpiaci tej- és tejtermék árakat meghatározó összes fontos régióban, így az EU-ban, Észak-Amerikában, valamint Ausztráliában és Új-Zélandon is csökkent áprilisban a tej átlagára. Az uniós tejkvóta április 1-én történt megszűnésével egyértelműen az európai tejtermelés növekedése várható, ami az uniós piaci árakat várhatóan további nyomás alatt tartja az év hátralévő részében. Összességben 2007 és 2015 áprilisa között a tejár 23,3%-kal emelkedett, ami a fajlagos tejtermelés 15,1%-os növekedésével együtt még mindig 41,9%-os tehenenkénti tejárbevétel-növekedést jelent a termelőknek.

Dr. Ózsvári László PhD, MBA
tanszékvezető egyetemi docens
SZIE ÁOTK, Állat-egészségügyi Igazgatástani
és Agrárgazdaságtani Tanszék

A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai (2014-2015)

Dr. Orosz Szilvia, Petrák Orsolya, Kótiné Dr. Seenger Julianna
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Az Állattenyészési Teljesítményvizsgáló Kft. 2015. január-március folyamán felmérte, hogy a hazai tejelő tehenészetek milyen erjesztett tömegtakarmányokat készítettek 2014. folyamán. Az átfogó felmérést nagy körültekintéssel végezték el termelésellenőreink, akiknek ezúton is köszönjük katonás fegyelemmel végrehajtott munkájukat. A kérdőívet 422 telepen töltötték ki, ebből 411 esetben kaptunk értékelhető válaszokat.

A tömegtakarmányokat illetően a következő képet láthatjuk: A kukoricaszilázs etetése jelentős mértékben átnyúlik 2015-re (szeptember-november folyamán nyílnak majd az új depók), míg a rozs-, a fű- és a lucernaszilázs tételek már javarészt elfogytak, és az új növedék betakarítása már meg is történt. Az őszi vetésű gabona-, valamint keverékszilázsok esetében a betakarítás folyamatban van. A fentiek alapján a takarmánybázist ugyan 2014-2015-re vonatkoztatjuk, de a 2014. évi betakarítású szilázsok és szenázsok adatait dolgoztuk fel. A felmérés eredményét a diagramon láthatják.

A hazai tejelő telepeken 2014-ben is domínált a kukoricaszilázs (404 telep) és a lucernaszilázs /szenázs (301 telep).

Meglepő, hogy 2014-ben a rozsszilázs és a rozsszenázs 71 telepen volt jelen – döntően kalászhányás előtt, vagy kalászhányásban betakarítva –, ami 17,3%-os előfordulási arányt jelent.

A fűszilázsok és szenázsok azonosítása nehézkes volt. Fűszilázs és szenázs 56 telepen készült, de ezek botanikai besorolását nem ismerjük. Hozzá kell tenni, hogy további 24 telepen erjesztettek olaszperjét. Összességében tehát 80 telepen volt intenzív, korszerű, vagy hagyományos fűszilázs és szenázs, ami 19,4%-os gyakoriságot jelent.

A keverékszilázsok azonosítása sem volt egyértelmű. A borsós keverékek esetében a kalászos több esetben nem lett megnevezve, így annyit tudtunk megállapítani, hogy a telepek 7,1%-a alkalmaz borsós keverék szilázst vagy szenázst. Emellett jelen vannak a rozsos keverékek, a zabos bükköny és a búzás bükköny szilázsok. Ezek együttes aránya 10,1% (41 telep).

A gabonaszilázsok (tritikale-, árpa-, zab-, búza- és azonosítatlan gabonaszilázsok vagy szenázsok) együttes jelenléte 8,8% (36 telep) volt 2014-ben.

Cirokszilázst 32 telepen készítettek 2014-ben, kukorica-cirok keverékeszilázst 9 telepen, míg szudánifű-szilázst mindössze 5 telepen.

Nedves melléktermékeket és abraktakarmányokat is silóztunk nagy mennyiségben (nedves roppantott kukorica - 43 telep, csemegekukorica csuhé szilázs - 22 telep, silózott CCM - 12 telep, silózott répaszelet- 9 telep, silózott almatörköly -2 telep és silózott sörtörköly-1 telep).

fotó: Kontró József, 2008

Az erjesztett tömegtakarmány-bázis kellően differenciáltnak tekinthető, ami segít a változékony időjárási körülmények okozta kockázat csökkentésében. A kukorica szárazanyag- és energiahozama egyedülálló, míg a lucerna képes a legnagyobb éves hektáronkénti fehérjehozam biztosítására (3-4 kaszálásra), ezért ennek a két takarmánynak az önköltsége is kedvező. Ezen differenciált bázis segít a napi adag rugalmas összeállításában, mivel a nagy energia- és keményítőtartalmú kukoricaszilázs mellett jelen van a nagy nyersfehérje-tartalmú lucernaszilázs és szenázs, továbbá a lebontható rostban gazdag rozs- vagy fűszilázs/szenázs. Utóbbi esetben képesek vagyunk nagy fehérjetartalmat is elérni. A fűvel szemben 2014-ben a rozs volt az uralkodó. Kérdés, hogy a rozs hosszú távon is megállja-e a helyét a hazai száraz kontinentális területeken. Az eredmények, a 2015- évi csapadékszegény tavaszi időjárás ellenére is biztatóak.

A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai 2014-2015.
(% előfordulási gyakoriság a telepszámra vetítve,
telepek száma: 411, adatfelvétel : 2015. január-március)

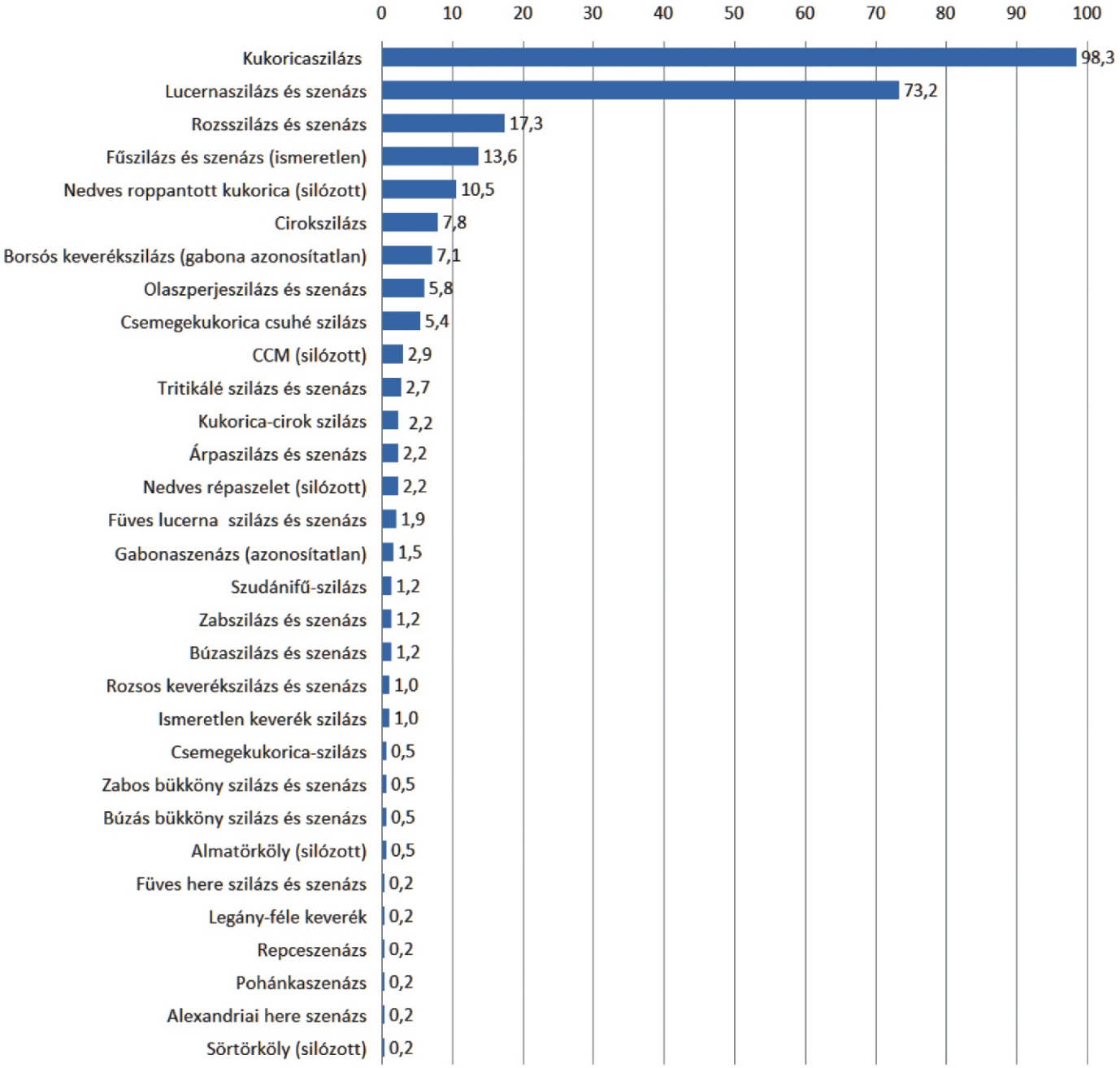

A tejben, tejtermékekben és egyéb élelmiszerekben leggyakrabban előforduló mikroorganizmusok 3.

Összeállította: Jankó Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Bang betegség, krími láz, gibraltári láz, máltai láz, mediterrán láz, ötdolláros betegség, hullámzó láz, ragályos abortusz, fertőző abortusz: ezek az elnevezések mind egy betegséget takarnak, amelyet napjainkban brucellózisnak hívnak.

Történet:

Ez a betegség először az 1850-es években hívta fel magára a brit egészségügyi tisztviselők figyelmét Máltán a krími háború idején. Majd 1861-ben Jeffery Allen Marston írta le először magát a betegséget a tünetek alapján, később a baktérium és a betegség közötti összefüggést pedig 1887-ben David Bruce állapította meg.

1897-ben egy dán állatorvos Bernhard Bang izolálta azt a *Brucella abortus* nevű kórokozót, amely a szarvasmarháknál jelent veszélyt, ezáltal kapta a 'Bang betegség' elnevezést. Később, egy máltai orvos és régész Sir Themistocles Zammit 1905-ben azonosította a nyers tejet, mint a kórokozó fő forrását, és ekkor vált ismertté a betegség máltai láz néven. (forrás: wikipedia)

A korábban kialakult neveket végül a 20. században a *Brucella* baktériumok után brucellózisra változtatták.

Terjedés:

A brucellózis képes megtámadni a szarvasmarhát, a sertést, a juhot, a kecskét, a tevét, a lóféléket és a kutyát, de az embert is megfertőzheti. A megfertőződött állatokat vetélés vagy meddőség jellemzi. A beteg állat általában meggyógyul és a későbbiekben képes lesz élő utódot világra hozni, de továbbra is terjesztheti a baktériumot, sőt átmeneti nemzőképtelenség is fennállhat. A brucellózis az állat vetélésekor vagy ellésekor terjed, mert a fertőzött állat váladékaiban magas a baktériumok szintje. A baktériumok az emlőben is megtelepednek, ezáltal megfertőzik a tejet is. A betegség a bőr sérülésével vagy a nyálkahártyán keresztül más állatokra és az emberre is átterjedhet. A fertőzés gyorsan terjed és sok problémát, gazdasági károkat okoz.

Tünetek:

Az elsődleges tünet a láz és izom-, ízületi fájdalom, izomgyengeség, izzadás (jellegzetes szag, melyet az állat körüli széna nedvessége jelez). A betegség időtartama lehet néhány hét, több hónap, de tarthat akár évekig is. A vérvizsgálat során a jellegzetes vérszegénységre is fény derül.

A szarvasmarha brucellózis olyan betegség, amely elsősorban a nőivarú egyedeket érinti - vemhesség esetén az utolsó harmadban vetélés a jellemző A bikák lehetnek fertőzöttek - *a Brucella* baktérium a bikáknál a herék gyulladását okozzák - de azok nem terjesztik a betegséget. A teheneknél viszont fertőződik a tőgy, és a nyirokcsomók mellett a méh is.

Kezelés:

Antibiotikumok közül a tetraciklinek, rifampicin, és az aminoglikozid-típusú streptomicin és a gentamicin hatékony a *Brucella* baktériumokkal szemben. Ennél a betegségnél viszont több antibiotikum egyidejű alkalmazására van szükség több héten keresztül, mivel a baktériumok a sejteken belül inkubálódnak.

Megelőzés:

A brucellózis megakadályozása a gazdasági károk miatt nagyon fontos szerepet kap. A brucellózis például 1951-ben Amerikában a szarvasmarha-állomány több mint 10 százalékát érintette. Ezáltal az Amerikai Egyesült Államok éves termelési vesztesége nagyon magas volt a felszámolási program – amely több mint 3,5 milliárd dollárt emésztett fel – megkezdése előtt.

A betegség kialakulásának megelőzésében fontos szerepet játszanak a tej vizsgálatára vonatkozó szűrővizsgálatok, valamint a veszélyeztetett területeken védőoltásokkal igyekeznek elébe menni a fertőzés kialakulásának.

A megfelelő antibrucellózis terápia ellenére is az esetek 5-10%-ában előfordul visszaesés. A brucellózis megelőzésének fő módja a higiéniai előírások betartása a nyers tej termelése, pasztörizálása, és az abból készült termékek előállítása során.

Azokat az egyedeket, amelyeknél fennáll a fertőződés gyanúja, karantén alá kell helyezni. A *Brucella abortus* jelenlétét szerológiai teszttel mutatják ki *(Szerológia: vérszérum, testnedvek vizsgálata.)*. Azoknál az egyedeknél, amelyeknél a teszt pozitivitást

mutatott, további vizsgálatok elvégzése szükséges, mivel a szerológia értékelésénél figyelembe kell venni, hogy egyes kórokozók keresztreakciókat okozhatnak.

A szarvasmarha-, sertés-, juh- és kecskeállományok brucellózis szempontjából történő minősítése, illetve az állományok brucellózis mentességének ellenőrzésére irányuló vizsgálatok szervezése Magyarországon állami feladat, amelyet a megyei kormányhivatalok Élelmiszerláncbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságai látnak el. A szarvasmarha esetében a betegség az un. bejelentési kötelezettség alá tartózó betegségek közé tartozik, illetve minden szarvasmarha vetéléskor kötelező a magzatburkot és vérmintát vizsgálatra küldeni. A megelőzés érdekében, és hogy az Európai Unió hivatalosan elfogadja Magyarország mentességét, a jelenleg hatályos 12/2008. (II. 14.) FVM rendelet (*az egyes Brucella fajok elleni védekezés részletes szabályairól*) előírásait kell követni. A rendelet alapján az állattartó és az állatok felvásárlásával foglalkozó személy kötelezettségei az alábbiak:

a) állata betegségét vagy betegségre gyanús voltát, valamint a brucellózis fertőzöttségének gyanúját – így állata vetélését, rendellenes ellését is – az állat(ok) elhullását, az állatorvosnak haladéktalanul bejelenteni;
b) a szarvasmarha, sertés, juh, kecske vagy ló elhullását – tekintet nélkül az elhullás előtt tapasztalt tünetekre – késedelem nélkül jelenteni az állatorvosnak.

Brucellózis gyanúja esetén méhváladékból, vetélt vagy koraellett magzatból, tejmintából vagy egyéb szervekből (pl. nyirokcsomókból, nemi szervekből) tenyésztik ki a kórokozót. A kitenyésztés után a szerológiai vizsgálatok következnek.

Magyarország brucellózis tekintetében a mentességet már a szarvasmarha-brucellózistól való mentesítés befejezése (1985) előtt elérte.

2008-ban 12 európai uniós országot tekintettek hivatalosan mentesnek a szarvasmarha-brucellózistól. A helyzet kevésbé kedvező a dél-európai országokban, de előfordulása még ott is kevesebb, mint 1% (*Aparicio, 2013*).

A brucellózistól való mentesség fenntartása komoly szakmai munkával és odafigyeléssel jár, ennek ellenére mégis előfordulnak járványok. Például Dél-Bulgáriában 2007-ben Harmanli városában 121 esetben mutatták ki a betegséget embernél. Ők azután fertőződtek meg, hogy egy kecskenyájban kitört a brucellózis járvány.

2015 év elején Szerbia dél-nyugati részén jelentkezett a brucellózis. A megakadályozás céljából 38 juhot és 15 szarvasmarhát semmisítettek meg. Emberi fertőzést ott nem jelentettek.

Brucellózis embereknél:

A brucellózis fertőzés esetén akár hosszú idő is eltelhet, mire a beteg orvoshoz fordul. Ugyanis a tünetek alapján – melyek gyakran az influenza tüneteivel megegyeznek – nem gondolnak súlyos betegségre. Étvágytalanság, fogyás, izzadás, nagyfokú fáradékonyság, fejfájás, ízületi fájdalmak, hullámzó, főként éjszaka felszökő láz jelentkezik, krónikus formában évekig is fennállhatnak a panaszok a tünetek hullámszerű megjelenésével.

Embernél a brucellózis kialakulásának oka a fertőzött egyedektől származó nyers (nem pasztörizált) tej és az ilyen tejből készült lágy sajtok fogyasztása. Ezenfelül olyan személyek kerülhetnek a betegség általi veszélyzónába, akik érintkeznek a fertőzött egyedekkel, azok mintáival, váladékaival, ürülékeivel: laboratóriumi dolgozók, állatorvosok és a vágóhídi munkások. A betegség leginkább mezőgazdasági területeken fordul elő, és a húscsomagolók, állatorvosok, farmerek és a haszonállattartók foglalkozási betegsége.

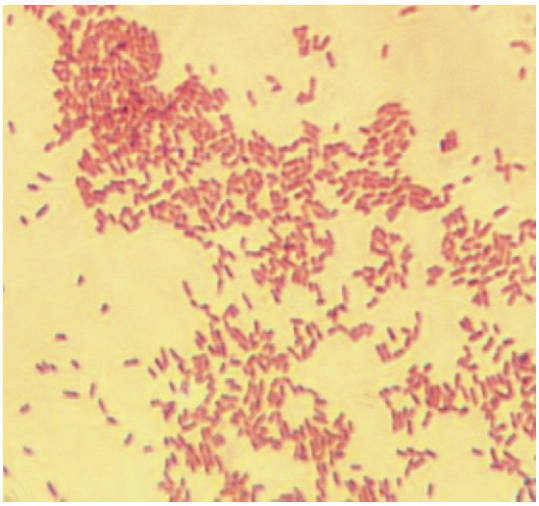

A *Brucella* baktériummal kapcsolatos érdekességek:

„Egy, a 14. század elején Szardínia szigetén elhunyt idős férfi medencéjénél több tucat csontkinövést azonosítottak kutatók, ami ebben az esetben nem tüdőbajra, hanem egy bakteriális fertőzésre, a brucellózisra utal. A szakértők szerint a szardíniai felforralatlan tejet ihatott, esetleg egy kecske levágásánál vagy ellésénél való segédkezés során kerülhetett testébe a minden bizonnyal a halálát okozó baktérium.

A 700 éves itáliai csontvázon végzett genetikai elemzések alapján a kutatók a maradványokon fellelhető göböket egy bakteriális betegségnek, a brucellózisnak (másik nevén: hullámláz) tulajdonítják. Úgy vélik, a férfi egy állattól kaphatta el, s ez az életébe kerülhetett. Az még nem világos, hogy valóban emiatt halhatott-e meg a férfi, azonban valószínű, hogy kellemetlen tüneteket (krónikus fáradtság, visszatérő, főként éjszaka jelentkező láz) okozott neki.

Nem ez az első eset, hogy kutatók hullámlázra utaló diagnózist állítanak fel egy ősi lelet megvizsgálásakor. Az eddigi kutatások szerint a legtöbb brucellózisos tünetet mutató csontváz a bronzkorból származott, ám 2009-ben a szakértők bejelentették, hogy egy több mint kétmillió éve élt emberi ős, az *Australopithecus africanus* csontvázán is a brucellózis lehetséges jeleit fedezték fel.

A régészek összesen 32 darab csontkinövést találtak az elhunyt medencéje környékén, a legnagyobb 2,2 centiméter átmérőjű volt. Egyébként ezek a göbök gyakran a tuberkulózist jelzik, amelyet a *Mycobacterium tuberculosis* baktérium idéz elő. Pallen és munkatársai az egyik gumót vették vizsgálat alá, és egy egyszerű mintavétel segítségével megállapították, hogy - a kutatók nagy meglepetésére - a férfi nem volt tüdőbajos. A csontkinövés DNS-mintája alapján a *Brucella melitensis* nevű baktérium jelenlétét állapították meg.

A brucellózis több módon is átterjedhet állatról emberre. Az egyik lehetőség szerint a férfire közvetlenül mehetett át az egyik állatról a baktérium, például egy birkavágás, esetleg egy újszülött bárány világra segítése során. Egy másik „forgatókönyv" szerint az idős férfi „pasztörizálatlan" tejet ihatott, esetleg felforralatlan tejből készült sajtot evett. A *Brucella*-törzs, amely megfertőzte a férfit, igen közeli rokonságot mutat a mai Olaszországban fellelhető törzsekkel, a melitensis jelző pedig arra utal, hogy nem szarvasmarhától vagy sertéstől kaphatta el, hanem egy kecskétől (esetleg juhtól), amelynek tenyésztése hosszú múltra tekint vissza a szigeten.

A brucellózist mediterránláznak is nevezik, amely még mindig évente több mint félmillió embert fertőz meg a világon, habár az állatállomány oltása, valamint a pasztörizálás elterjedése igencsak lelassította terjedését. Ma már antibiotikumot használnak a betegség kezelésére, és csupán a megfertőzöttek két százaléka hal bele. Kezeletlen formában a krónikus betegség izom- és ízületi fájdalmat, fáradtságot és depressziót okozhat. A halálos tünetei között található például az endocarditis, vagyis a szívbillentyű- és szívbelhártya-gyulladás.

Pallen szerint a szardíniai férfi vizsgálatánál alkalmazott módszerek más ősi betegségek elemzésénél is sokat segíthetnek. A kutatócsapat tervei szerint a technika segítségével középkori magyar és ókori egyiptomi múmiáktól kezdve közép- és újkori francia királyok tüdőszöveteiig bezárólag több ősi leletet is megvizsgálnának, remélve, hogy eddig ismeretlen részletekre bukkannak." (*mult-kor.hu*)

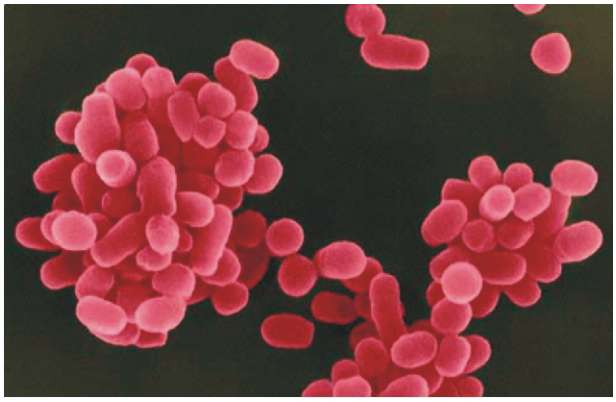

XI. TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT

2. ábra: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehenek havonkénti termékenyítéseinek száma és megoszlása a termékenyítések sorszáma szerint

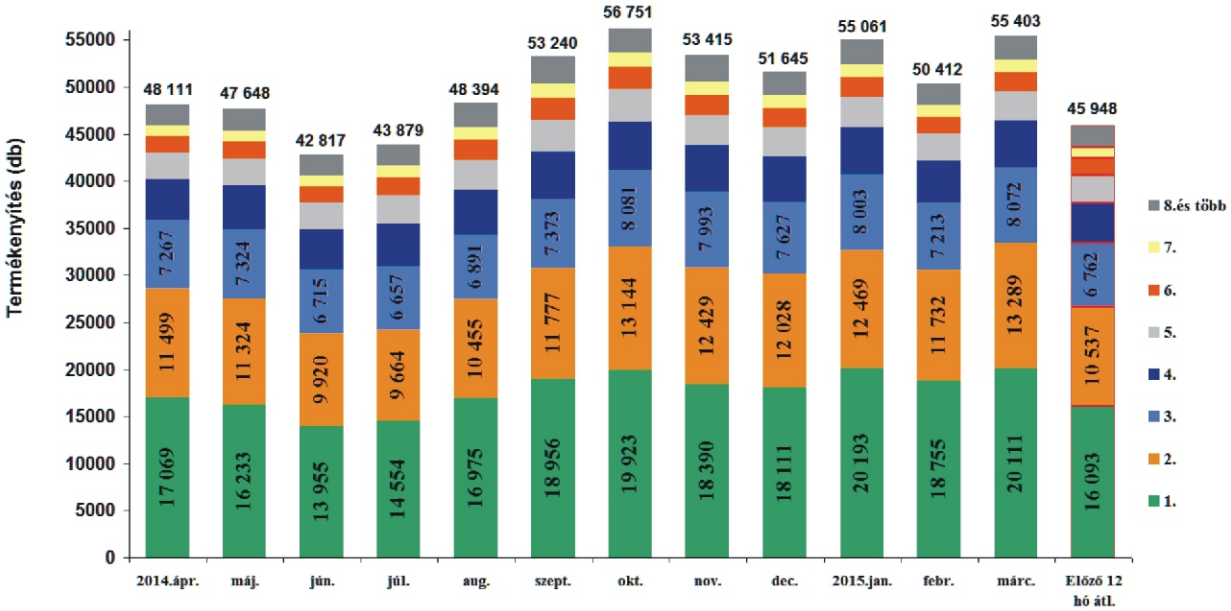

XXII. Alföldi Állattenyésztési Napok

A kiállításon mi is ott voltunk...

Tisztújítás

2015 a választások éve az egyesület életében. Alapszabályunk értelmében ötévente teljes – a tagságot képviselő küldöttektől az elnökség tagjain át az elnök és alelnök személyéig – tisztújítás történik. Április közepéig 13 megyei és regionális helyszínen mely rendezvényekre a teljes tagságunkat tisztelettel meghívtuk történtek meg a megyei küldött- és a régiós elnökségi tag választások. Ennek eredményeképp a Dél-Alföldet *Antal Gábor*, Észak-Alföldet *dr. Papp Zoltán*, Észak-Magyarországot *Kiss Ferenc*, Észak-Dunántúlt *Magyar József,* a Közép-Dunántúlt *dr. Monostori István*, míg Dél-Dunántúlt *Gamós András* képviseli öt éven át a Holstein-fríz Tenyész-tők Egyesületének elnökségében. Az elnök és alelnök személyét az elnökség tagjai közül a küldöttgyűlés választja.

Az egyesület gazdálkodását folyamatosan vizsgáló felügyelőbizottság tagjait és elnökét is a küldöttgyűlés feladata megválasztani május 13-án Domonyvölgyben.

XIV. Nemzeti Holstein Show

A kéknyelv betegség hazai megjelenése, a zárlati- és védőkörzetek megléte és a vektormentes időszak letelte miatt nem kis izgalommal kezdődött az idei kiállítási szezon tenyésztői és szervezői oldalról egyaránt. El merjem-e vinni reményteljes tenyészállatomat, beleférünk-e a vakcinázási határidőbe? Sok, máskor gondot nem jelentő kérdésen gondolkodtunk valamennyien, de emellett persze bizakodtunk, hogy elegendő tenyészállat jelenik majd meg a ringben, az összevetéseken.

Végül 24 tenyészet 93 gyönyörű holstein-fríz egyede – 38 üsző és 55 tehén – 3+7 kategóriában vonult a bíró elé, aki idén Hollandiából érkezett. Jan Steegink 90 tehenes gazda, a holland mellett dán és belga show-bírálatokon is szerzett gyakorlatot, s idén ő válogatta ki az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok harsogó zöld kiállítási terére felvezetett populáció legszebb egyedeit.

Döntése értelmében a kiállítás tartalék nagydíját az első laktációs **30368 9562 8 Cukor (23199 Domicole Chelios-ET×17839 Magor Bonanza Allen-ET)** érdemelte ki, a tehén a **Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.** szakmai hírnevét öregbíti.

Mind a Grand Champion, mind a legszebb tőgy címért folyó versenyben a győzelem **32890 2599 7 Botos** révén a **Pálhalmai Agrospeciál Kft**-hez került, hiszen tőgyével és küllemével akkor és ott őt találta legszebbnek a bíró szakavatott szeme.

Az Év Tenyésztője 2015.

Hagyományosan ezen a kiállításon adjuk át tenyésztő-szervezetünk legrangosabb szakmai díját, melyet ez évben a **Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.** és a **gecsei Bovintej Kft.** ügyvezetőjeként dolgozó *Szili József* érdemelt meg szakmai munkájával. Gratulálunk!

Sztakó István

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS KÖZLEMÉNYE

1. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnökségének tagjai a kiszámítható piaci viszonyok kialakulása érdekében – a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvény előírásait betartva – Önszabályozó (Szakmaközi) megállapodást kötöttek arról, hogy a 2015. április 1. napjától 2016. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára vonatkozó prognózisukat közzéteszik és azt a piaci szereplők figyelmébe ajánlják.

2. Az alapár fenti időszakra vonatkozó éves átlagát +/- 2,5%-os eltérési sáv alkalmazásával **90 Ft/kg** összegben prognosztizáljuk. Az Elnökség a prognózist az időszak során negyedévente felülvizsgálja, és indokolt esetben módosíthatja.

3. Az Elnökség 2015. április-június hónapokra a negyedéves átlagárat **82 Ft/kg** összegben vetíti előre.

4. Azon termelők és feldolgozók részére, akik ezen előrejelzés figyelembe vételével kívánják megkötni (illetve módosítani érvényes) szerződéseiket, azokban az alábbi szövegrész alkalmazását ajánljuk:

„A Felek a nyerstej felvásárlási ára tekintetében – alapárként – kölcsönösen elfogadják a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács adott időszakra vonatkozó, Szakmaközi Megállapodásként közzétett prognózisát.
A Felek a fent hivatkozott prognózis alapján – figyelembe véve a Szakmaközi Megállapodásnak a prognózistól legfeljebb ± 2,5 %-os eltérési sáv alkalmazására vonatkozó ajánlását – az alapár mértékét … időszakra éves átlagban és havi elszámolásban egyaránt … Ft/kg-ban állapítják meg.
Az alapár a 3,6 m/m% zsírtartalmú és 3,25 m/m% fehérjetartalmú, extra minőségi kategóriába sorolt nyerstejre vonatkozik.
Az alapár nem vonatkozik a külön megegyezés tárgyát képező beltartalmi, mennyiségi és egyéb, a Felek között létrejött megállapodás alapján meghatározott felárra és levonásra."

5. Azoknak a terméktanácsi tagoknak, továbbá más tejpiaci szereplőknek, akik a Megállapodáshoz csatlakozni kívánnak, az alábbi tartalmú írásos nyilatkozatot kell a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Titkárságához eljuttatniuk, mely a Szakmaközi Megállapodáshoz kerül csatolásra, annak részét képezi.

NYILATKOZAT

Alulírott ....., mint a tej termékpálya termelő/feldolgozó/felvásárló/termelői-csoport/kereskedő* szereplője nyilatkozom, hogy csatlakozom a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács által megkötött Önszabályozó (Szakmaközi) Megállapodásához és szerződéses kapcsolataimban – üzletfelem egyező akarata esetén – a közzétett árprognózist az ajánlott szerződéses minta szerint alkalmazom.

Kelt, 2015. .....

aláírás

*A megfelelő rész aláhúzandó.

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

FELDOLGOZÓI ALAPANYAG ADATOK

2015. március				
Megnevezés		Mérték-egység	Érték	Változás az előző év azonos időszakához %
Felvásárolt tej összes mennyiség	tej	tonna	94 067	114
	zsír	tonna	3 598	114
	fehérje	tonna	3 217	115
Felvásárolt tej összes érték		ezer Ft	7 898 760	86
Felvásárolt tej átlagár		Ft/kg	83,97	76
Társvállalattól átvett alapanyag		tonna	6 171	125
Import alapanyag (külpiacról vásárolt)		tonna	0	0
Társvállalatnak értékesített alapanyag		tonna	3 647	99
Export (külpiacra kiszállított teljes tej)		tonna	12 458	203
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		tonna	99 478	117
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiacról)	tejegyenértékben	tonna	352	259
Tejpor (külpiacról vásárolt)	tejegyenértékben	tonna	0	-

FELDOLGOZÓI ALAPANYAG ADATOK

2015. január-március				
Megnevezés		Mérték-egység	Érték	Változás az előző év azonos időszakához %
Felvásárolt tej összes mennyiség	tej	tonna	269 634	112
	zsír	tonna	16 322	111
	fehérje	tonna	9 192	113
Felvásárolt tej összes érték		ezer Ft	23 478 285	89
Felvásárolt tej átlagár		Ft/kg	87,07	79
Társvállalattól átvett alapanyag		tonna	19 619	97
Import alapanyag (külpiacról vásárolt)		tonna	75	9
Társvállalatnak értékesített alapanyag		tonna	10 533	77
Export (külpiacra kiszállított teljes tej)		tonna	35 148	190
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		tonna	279 463	110
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiacról)	tejegyenértékben	tonna	479	93
Tejpor (külpiacról vásárolt)	tejegyenértékben	tonna	13	-

A táblázatban a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács-tag feldolgozók adatai szerepelnek.
Az előző év azonos időszakához mért változás azonos adatszolgáltatói körre vonatkozik.
Forrás: Tej Terméktanács

- ELLÉS
- TEJTERMELÉS
- FERTILITÁS

A Catosal segít az ellés körüli stressz okozta anyagforgalmi változások leküzdésében, mert:

- Hatékonyan csökkenti a szubklinikai ketózis kialakulását[1]
- Javítja a tejtermelést[2]
- Javítja a fertilitást[3]

Catosal®

AZ ERŐ EMELŐ

BAYER

12-041

Bővebb információért hívja elérhetőségeinket:

Nyugat-Magyarország: Szakállas Erik, 06 20 956 0719
Kelet-Magyarország: dr. Keresztesi Zoltán, 06 20 414 8950
Zöld szám: 06 80 201 399 (munkanapokon 9-16 óráig)
www.bayerfarm.hu

Referenciák:

1. Deniz, A.: 21st International Congress of the Hungarian Association for Buiatrics. 2011. október 12-15., Sümeg, Magyarország. **2.** Alves Pereira, R. et al.: Effects of administration of butaphosphan and cyanocobalamin (Catosal B12 (R) - Bayer) after calving on metabolic and production parameters of diary cows in early postpartum. Proceedings 26th World Buiatrics Congress, poster 162, 2010. **3.** Walsh, R. B. et al.: The effect of subclinical ketosis in early lactation on reproductive performance of postpartum diary cows. J. Diary Sci. 200; 90: 2788-2796

Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerészétől további felvilágosítást!

Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerészétől további felvilágosítást!

A Pro-Feed Kft. ajánlata a tavaszi tömegtakarmányok tartósítására:

Szenázs

ProMyr™ NT 611

- Elsősorban erjesztett takarmányok kezelésére.
- ProMyr™ NT 611 a propionsav és nátriumformiát* keveréke. *hangyasav nátrium- sója
- Különleges összetétele révén a szokásos tartósítószereknél jobban alkalmazható a silózás technológiájának gépein; munkaegészségügyi szempontból a vele történő munkavégzés nem jár a tisztán hangyasavas tartósítószerek szokásos kockázatával. Nincs ADR korlátozás!
- A két sav keveréke biztosítja a gyors pH csökkenést szenázs készítéskor, valamint garantálja a tárolás során az aerob stabilitást.

Széna

ProSid™ MI 700

- Szemes takarmány és széna tartósítására.
- ProSid™ MI 700 propionsav és propionsav glicerin észtereinek keveréke.
- Nem esik ADR korlátozás alá!
- Hosszú távú hatása megakadályozza a penészgombák szaporodását.
- Alkalmazásával optimálisabb karotin tartalom érhető el.

Ha megtermesztette, ne dobja ki!

Bővebb Információért keresse kollégáinkat: Sándor Gergő: 06 30 999 3832

Sándor Zsombor: 06 30 274 0688

Perstorp
WINNING FORMULAS

PROFEED
BE GREAT BY INNOVATIONS!

IVARZÁS MEGFIGYELÉS AZ OPTIMÁLIS INSZEMINÁLASI IDŐPONT MEGHATÁROZÁSÁVAL

TAKARMÁNYFELVÉTEL FIGYELÉSE

ÁLLÁS-FEKVÉS-MOZGÁS ARÁNYÁNAK FIGYELÉSE

ÚJDONSÁG: TEHENEK GPS ALAPÚ HELYMEGHATÁROZÁSA AZ ISTÁLLÓBAN

LAKTIVÁTOR

A PIACVEZETŐ IVARZÁSMEGFIGYELŐ RENDSZER

Már 72 működő rendszer és több mint 20.000 db laktivátor Magyarországon!

- 24 órás ivarzás megfigyelés az év minden napján
- Csendes és/vagy éjszaka ivarzó egyedek felismerése
- Az első ivarzási jelektől eltelt idő pontos meghatározása, ezáltal optimális időpontban történő inszeminálás
- Csökkent mozgás-aktivitás jelzés (pl.: sántaság, anyagforgalmi rendellenesség)
- Tehén és üsző állományra egyaránt használható
- Hazai telepirányítási programokkal összekapcsolható
- Magyar nyelvű, fejőgép márkáktól független, azokkal kompatibilis
- Rövidebb két ellés közötti idő, javuló spermaindex, alacsonyabb gyógyszerköltség
- 100%-os tehénazonosítás és 90%-os ivarzás megállapítás
- Takarmányfelvétel figyelése
- Állás-Fekvés-Mozgás arányának figyelése
- Tehenek GPS alapú helymeghatározása az istállóban

BOSMARK KFT., 2051 Biatorbágy, Erdővári Ipartelep - Hrsz 060/4, Hungary
Tel.: +36 23 310 132, Fax: +36 23 310 122, Mobile: +36 30 986 93 55
E-mail: bosmark@bosmark.hu | www.bosmark.hu

BOSMARK

Incimaxx Aqua S-D - Díjnyertes a víztisztításban

Teljesítménynövelés ivóvízzel

XXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásár „MAGYAR ÁLLATTENYÉSZTÉSÉRT TERMÉKDÍJ PÁLYÁZAT 2015” agrár- informatika, tartástechnológia, állategészségügy és szaporodásbiológia tagozat **I. Díját az Animal-Hygiene Kft.** kapta az **Incimaxx Aqua S-D®** – a kiváló vízminőség eléréséért, a biztonságért, az állatok egészségéért és a jobb termelékenységért – termékéért.

Az Állattenyésztési szekcióban összesen 30 darab pályamű érkezett. A bíráló zsűri elnöke, *Dr. Gráff Myrtill*, a SZTE MGK Állattudományi és Vadgazdálkodási Intézet docense, így értékelte a kategória nevezéseit: „A termékek mindegyike az állattenyésztés fejlődését szolgálja és komoly kutatások, fejlesztések eredményeként születtek.”

XXII. ALFÖLDI ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS MEZŐGAZDA NAPOK

Oklevél

A "Termékdíj a Magyar Állattenyésztésért 2015" pályázaton az

Animal-Hygiene Kft.

Incimaxx Aqua SD a kiváló vízminőség eléréséért, a biztonságért, az állatok egészségéért és a jobb termelékenységért pályázatáért

I. DÍJ

elismerésben részesült

Hódmezővásárhely, 2015. március 31.

HÓD MG. ZRT.

Antal Gábor vezérigazgató

Dr. Gráff Myrtill a zsűri elnöke

Az Animal-Hygiene Kft. kizárólagos forgalmazója az Ecolab mezőgazdasági üzletág termékvonalának Magyarországon.

A cég teljes körű higiéniai megoldást kínál az állattartó telepeknek.

Főbb területek, ahol szakmai segítségre tudnak lenni:

• tőgyápolás • lábvégápolás • vízkezelés • felülettisztítás
• ezen területeken szükséges berendezések és kiegészítők.

Az Ecolab régóta megbízható partnere a mezőgazdasági termelőknek az egész világon. Elkötelezettek az olyan egyéni megoldások szolgáltatásában és fejlesztésében,

A képen szereplő személyek balról jobbra:
Dr. Formanek Zoltán - Ecolab-regionális értékesítési vezető
Közép-Kelet Európa-Oroszország
Molnár Bettina - Animal-Hygiene Kft. - területi képviselő
Molnár Helén - Animal-Hygiene Kft. - területi képviselő
Kiss Attila - Animal-Hygiene Kft. - ügyvezető igazgató
Kiss Barnabás - account manager - Ecolab-Hygiene Kft.

melyek hatékony, eredményes és gazdaságos módon tesznek eleget partnereik szigorú követelményeinek.

Speciális programjaik célja:

Az állategészségügy és állatjóléti normák javítása, a mezőgazdasági termelés növelése, az egészségvédelem biztosítása és fejlesztése, a költségek csökkentése, a mezőgazdasági termékek minőségének védelme és a magasabb szintű élelmiszerbiztonság.

Jó minőségű víz szükséges a jó egészséghez, a jó takarmányhasznosításhoz és a jó tejtermeléshez!

Az **Incimaxx Aqua S-D®** egy a piacon egyedülálló tisztító és fertőtlenítő termék az ivóvíz és ivóvíz rendszerek és itatók tisztítására és fertőtlenítésére speciális **Incimaxx Compact** adagolóval.

Az Ecolab által kifejlesztett Incimaxx rendszer mind a víz minőségére és ezáltal a fogyasztott víz mennyiségére, mind a tejtermelésre pozitív hatással van.

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Hivatalos forgalmazó: Animal-Hygiene Kft.

Fax: +36 78 426 251
Kiss Attila: +36-30-229-6794
Molnár Helén: +36-30-952-9678
Molnár Bettina: +36-30-334-2592

Ecolab-Hygiene Kft.
1139 Budapest, Váci út 81-83. sz. 8. em.
(Center Point II)
Tel.: +36 1 886-1315
Fax: +36 1 886-1320

Virbac tőgykezelési program: tökéletes tisztítás

Rilexine® 200: laktáló tehenek mastitis kezelése
Rilexine® 500: szárazra állító kezelés
Virbactan®: szárazra állító kezelés

Néhány tőgypatogén baktérium a tőgy szöveteibe mélyen bejutva elérhetetlenné válik több antibiotikum számára. A cefquinom-nak és a cefalexin-nek, mint mélyre hatoló antibiotikumoknak köszönhetően a Virbac tőgykezelési programja új eszközt nyújt a szubklinikai és a klinikai tőgygyulladás elleni küzdelemben.

Virbac
ANIMAL HEALTH

(70) 338-71-78 · (70) 338-71-79 · (70) 338-71-77
www.virbac.hu

BouMatic®

FEJÉSTECHNOLÓGIA

Dairy Service Kft.

H-2112 Veresegyház, Omega köz 1. • Tel.: +36 28 385 760 •
Fax: +36 28 389 270 • E-mail: info@dairyservice.hu

BIZTONSÁG

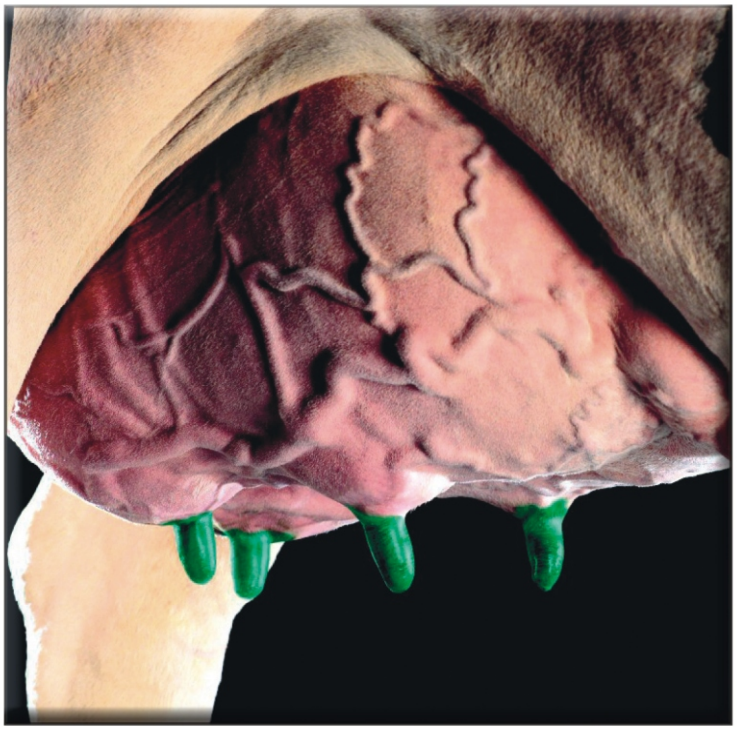

VAGY VESZTESÉG

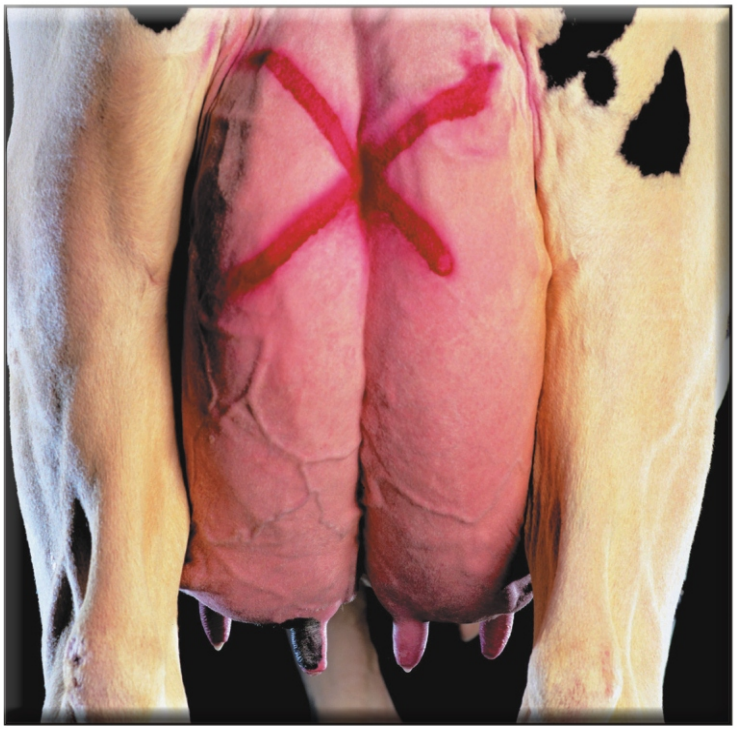

Valiant *Everyday* - légyriasztó adalékkal

Kizárólagos magyarországi forgalmazó:
Interbos Kft. +36-30/945-8583 +36-30/968-0330 www.abshungary.hu

Valiant - *a legkiválóbb védelem a hosszú életű tőgyekért*

3 000 000 Ft összértékű gyógyszert és műszert **AJÁNDÉKOZUNK** a résztvevőknek!

MEDICUS PARTNER

SZARVASMARHA és SERTÉS

TOVÁBBKÉPZÉS

2015. május 29., péntek 8:00–17:00

Közép Európai Állatorvosi Központ, 2051 Biatorbágy, Tormásrét u. 12.

Neves gyakorlati előadókkal!

ELŐADÓK

Dr. Franz Wolf	*ügyvezető igazgató,* Chevita Ges.m.b.H, Ausztria
Dr. Christoph Vieten	*ügyvezető,* VetCom, Ausztria
Dr. Csáki Tamás	*magán állatorvos,* Bovi Transzfer Embrióátültető Kft.
Dr. Csillik Zoltán	*értékesítési vezető,* takarmányozás, BASF
Dr. Szelényi Zoltán	*klinikai állatorvos,* SZIE-ÁOTK, Nagyállatklinika

A rendezvényt a MÁOK Pest megyei Szervezetének Oktatási Bizottsága TK10/2015/Pest kódszámon **50 továbbképzési pont**tal nyilvántartásba vette.

PROGRAM

8:00 – 8:30	REGISZTRÁCIÓ	
8:30 – 10:00	**Dr. Franz Wolf**	• A masztitisz sikeres terápiája • A masztitiszből eredő költségek • A tőgybimbó állapotának zavarai
10:00 – 10:15	SZÜNET	
10:15 – 11:15	**Dr. Franz Wolf**	• Malacveszteség, halvaszületés • Csülökelváltozások, csülökápolás sertéseknél
11:15 – 11:45	**Dr. Christoph Vieten**	Gazdasági siker biztosítása ivarzás-, ovuláció- és fialásszinkronizációval.
11:45 – 12:00	SZÜNET	
12:00 – 13:30	**Dr. Szelényi Zoltán**	• Anyagforgalmi betegségek az ellés körüli időszakban • Az ikervemhesség vonatkozásai tejtermelő tehenészetekben • A prosztaglandinkezelések kiértékelése tehenészetekben
13:30 – 13:45	SZÜNET	
13:45 – 15:15	**Dr. Csillik Zoltán**	A választás környékének stressz faktorai, immunológiai- és emésztés-élettani szempontból • Modern sertésfajták, megváltozott immunrendszer • A gyomor-béltraktus működés integritásának fenntartása • Kapcsolat a gyomor-béltraktus és az immunvédekezés között
15:15 – 15:30	SZÜNET	
15:30 – 17:00	**Dr. Csáki Tamás**	• Intenzív szaporodásbiológiai gondozás tejtermelő tehenészetekben • A korai vemhesség-megállapítás jelentősége • Reprodukciós technikák alkalmazása tejtermelő állományok szaporodásbiológiai állapotának javítására

Tolmácsolást és étkezést biztosítunk! A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

Részvételi díj: 12 000 Ft + áfa. **3 000 000 Ft** összértékű gyógyszert és műszert **AJÁNDÉKOZUNK** a résztvevőknek!

Jelentkezés: a **www.vetcentre.com/reg** oldalon vagy az **info@vetcentre.com** e-mail címen.

MEDICUS PARTNER **Medicus Partner Kft.** • E-mail: info@vetcentre.com • www.vetcentre.com Tel.: +36-23-530-540 • Mobil: +36-70-417-3973

ENGS Systems
Innovative Dairy Solutions

Track a))

Akció!

A világ jelenlegi legfejlettebb szarvasmarha ivarzás megfigyelő rendszere az izraeli ENGS Systems-től.

Referencia telepeink: Vegetáció Kft (Orosháza), Narivo Kft (Igrici), Lajta-Hanság Zrt, (Mosonmagyaróvár), Berek-Farm Kft (Tisztaberek), Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft (Mezőkovácsháza), Kasz-Farm Kft (Derecske), Borjádi Mg. Zrt (Borjád), Csorvási Gazdák Mg. Szövetkezet (Csorvás), Agrária Mg. Zrt (Szentgáloskér), Tamás Zoltán (Kölcse), Milk-Tim Kft (Tímár), Tedej Zrt (Hajdúnánás), Extra-Tej Kft (Beled), Gyulai-Agrár Zrt (Gyula).

Gyors és pontos adatok

- A „Track a Cow" aktivitásmérő adatai minimum **6 perc időközönként** kerülnek leolvasásra vezeték nélküli megoldással, így a rendszer rendkívül gyors és pontos adatokat biztosít.
- Az aktivitásmérő jeladói a **lépésszám** mellett a **fekvés/állás arányát**, a **fekvési pozíció váltását**, illetve az **etetőnél töltött időt** is rögzítik, amik az állatok egészségi állapotáról adnak információt.
- A leolvasás **nem igényel leolvasó kapukat**, így az adatok nem csak a fejés időpontjában frissülnek.
- A fejőháztól független technológiának köszönhetően az aktivitásmérő **üszőkön is használható**.
- Az aktivitásmérő jeladói akár **300-700 méterről** is olvashatók. A vezeték nélküli megoldással akár **12.000 méterre** található legelők, istállók és üszőtelepek is csatlakoztathatók a rendszerhez!
- A jeladók áthelyezésekor a **rögzítő heveder újra használható**, amivel **évente milliókat spórolhat**!
- A folyamatos friss aktivitási információ révén az adatok kiértékelése **valós időben** történik, így jelentősen javul az ivarzás előrejelzés pontossága, ezáltal csökken a termékenyítési indexet.

Referencia telepeink eredményei:

– **20%**-kal kisebb termékenyítési index,
+ **30%**-kal több vehem,
– **60%**-kal kevesebb hormon felhasználás,
+ **70%**-kal javult a visszaivarzó egyedek felderítése!

Rendszer kiépítés díja ingyenes!

A gyártói akció keretében ingyenesen kiépítjük a legfejletebb ivarzás megfigyelő rendszert már 200 db jeladó vásárlása esetén!

0 Ft

BOS-PLUS KFT.

Bos-Plus Kft · 5000 Szolnok, Madách u. 26/d. · www.bosplus.hu
Technikai információ: Tóth Róbert (30) 96-70-256

Tóth Sándor (30) 92-56-632
Tóth Gergely (30) 98-32-789
Váraljai Gábor (30) 69-57-386
Kiss Ferenc (30) 76-81-801
Andrejka János (30) 48-77-663
Rózsa Gábor (30) 76-81-802

Track a)) Cow

BOVILIS
megbízható védelem

IBR ?

BVD ?

KÖSZ NEM!

Bovilis IBR Marker élő

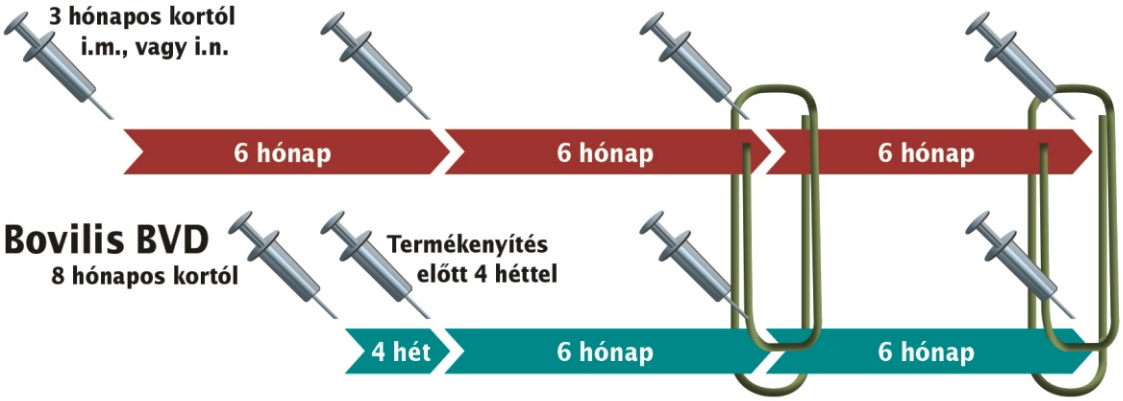

A 15 hónaposnál idősebb, Bovilis BVD és Bovilis IBR marker élő vakcinákkal külön-külön alapimmunizált szarvasmarhák 6 havonkénti emlékeztető oltása során a két vakcina keverhető és együtt befecskendezhető.

07-2013-IBR-HUN-JA-07-2013

A hirdetés és a termékleírások nem teljes körűek. Alkalmazásuk előtt kérjük, olvassa el a termékekhez mellékelt használati utasítást! Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerészétől további felvilágosítást!

Intervet Hungária Kft.,* az MSD Animal Health tagja
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 8., Millenium Tower III., 3. emelet.
Telefon: + 36 1/439-4540 • Fax: + 36 1/439-4549
www.msd-animal-health.hu • info.hungary@merck.com
*A Merck & Co., Inc., Whitehouse Station, NJ, USA leányvállalata.

Tudomány az állatok egészségéért!

MSD
Animal Health

Redutox Toxinsemlegesitő Program

Vizsgálat alapján egyedi beltartalommal

Telepspecifikusan összeállított toxinsemlegesítő, adott állatfajra adott toxinfertőzöttség esetén

A **Redutox Program** alkalmazása során vállaljuk, hogy takarmányait rendszeresen bevizsgáljuk és ez alapján termékünket folyamatosan az Önök telepi viszonyaihoz adaptáljuk.

A Redutox alappillérei:

- Mikotoxinok megkötése és kiürítése az emésztőcsatornán és a kiválasztó rendszereken keresztül
- Immunrendszer aktiválása, támogatása
- Májregeneráció és sejtszintű antioxidánsok

TERMÉKDÍJ A MAGYAR MEZŐGAZDASÁGÉRT I. DÍJ (2011)

PROFEED

BE GREAT BY INNOVATIONS!

www.profeed.hu

ARGOS-F GROUP

Minőség 1997 óta!

Energiát az istállóba!

MELAVITE

Melasz alapú, folyékony takarmány kiegészítők minden állatfaj számára

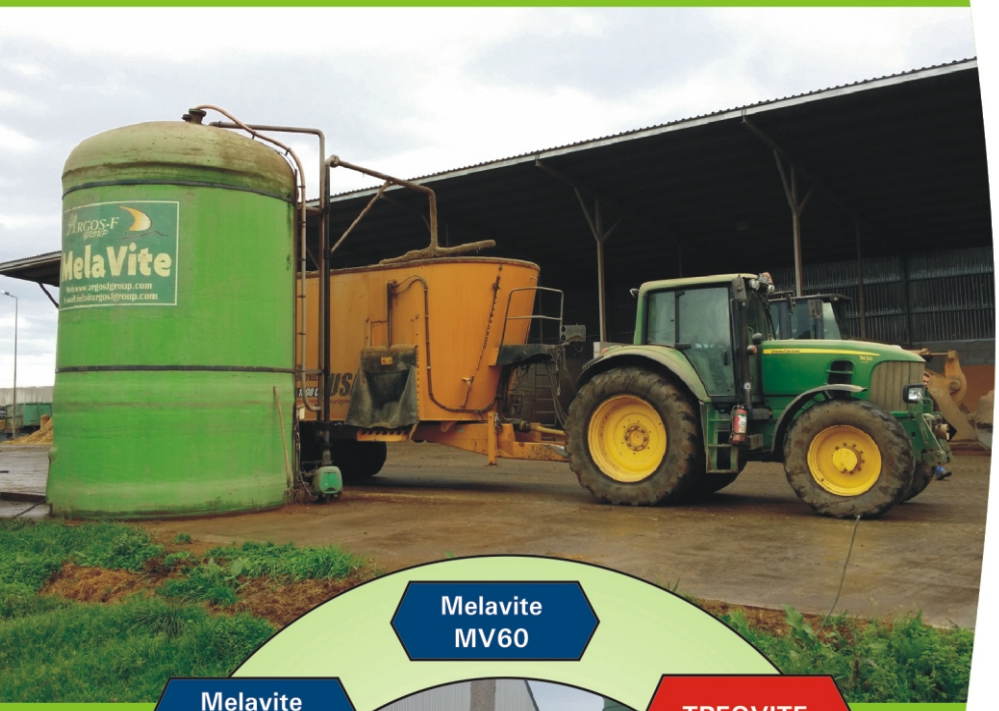

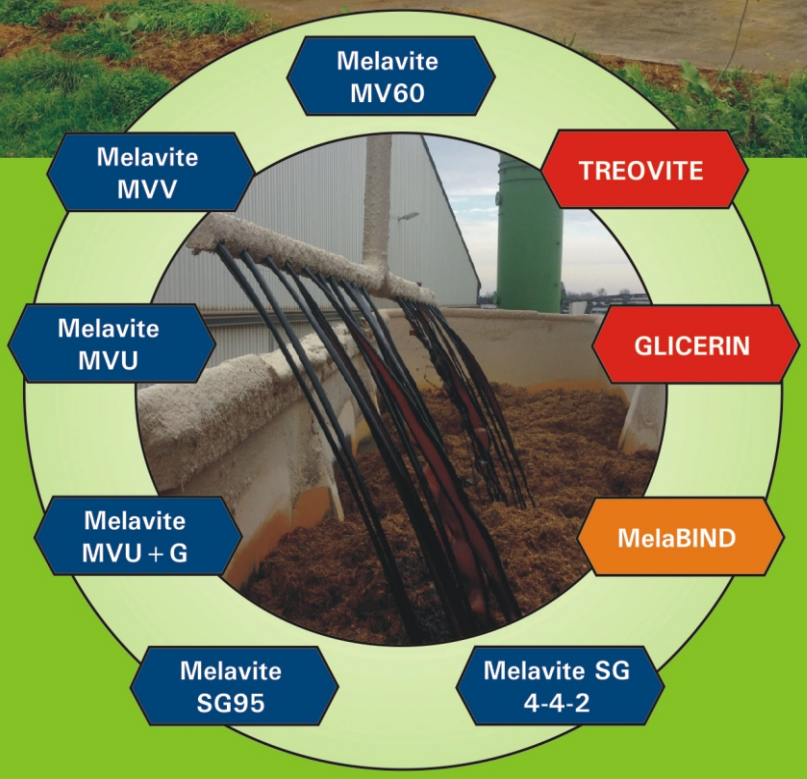

PARTNEREINK SZÁMÁRA KIADAGOLÓ TECHNOLÓGIÁT ÉS TARTÁLYT BIZTOSÍTUNK, VALAMINT PONTOS ÉS KISZÁMÍTHATÓ KISZÁLLÍTÁST!

Értékesítési vezető:
Baranyi Szabolcs +36 70 9400 289

Területi képviselők:

ÉSZAK-DUNÁNTÚL:
Varga Miklós +36 70 9400 258

DÉL-DUNÁNTÚL:
Kiss Csaba +36 70 9400 272

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG:
Hadházy Péter +36 70 938 1511

DÉL-KELET MAGYARORSZÁG:
Szabó Tibor +36 70 3331 804

www.argosfroup.com

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

Rövid határidőre vállaljuk
állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését

Megtérülése:
már egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Honlap: www.agrida.hu
www.agropro.hu

Dr. Dizseri András
Mobil: +36-30-93-95-051
Tel./fax:+36-25-461-052
E-mail: dizseri@freemail.hu

ESTROTECT ivarzásjelző tapasz

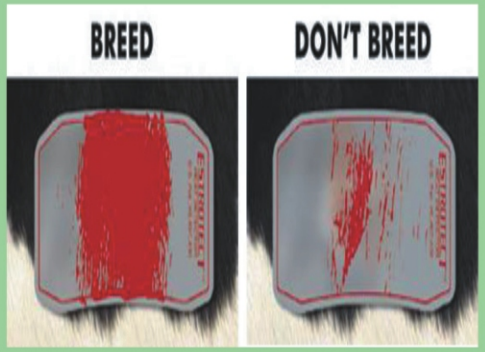

Könnyen kezelhető, olcsó ivarzásjelző rendszer. A tapasz, egy „lekaparható” réteggel rendelkezik, ami könnyű észlelhetőséget biztosít ivarzás esetén. Minden időjárási körülmény között használható.

Benjamin Drewitt
Mobil: +36-30-33-61-014
fax:+36-23-389-013
E-mail:
bendrewitt@yahoo.co.uk

BOSMARK

A robotfejés szakértője

SAC

SAC RDS

FUTURELINE MAX

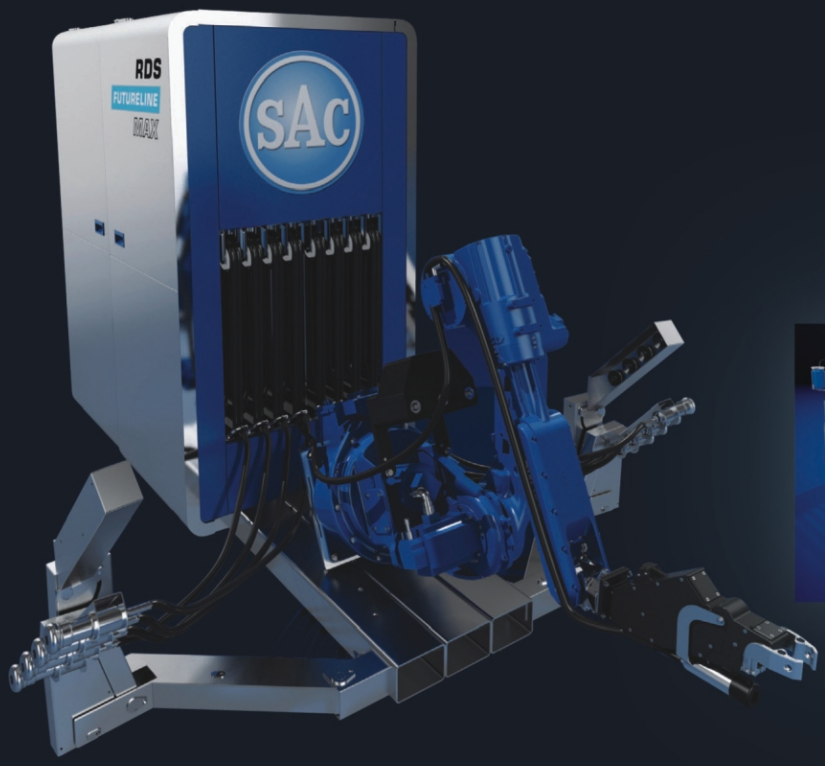

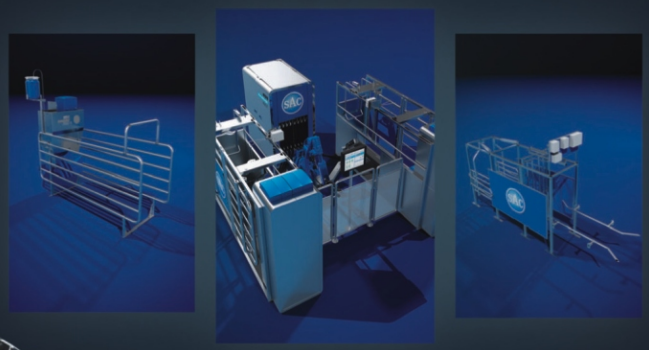

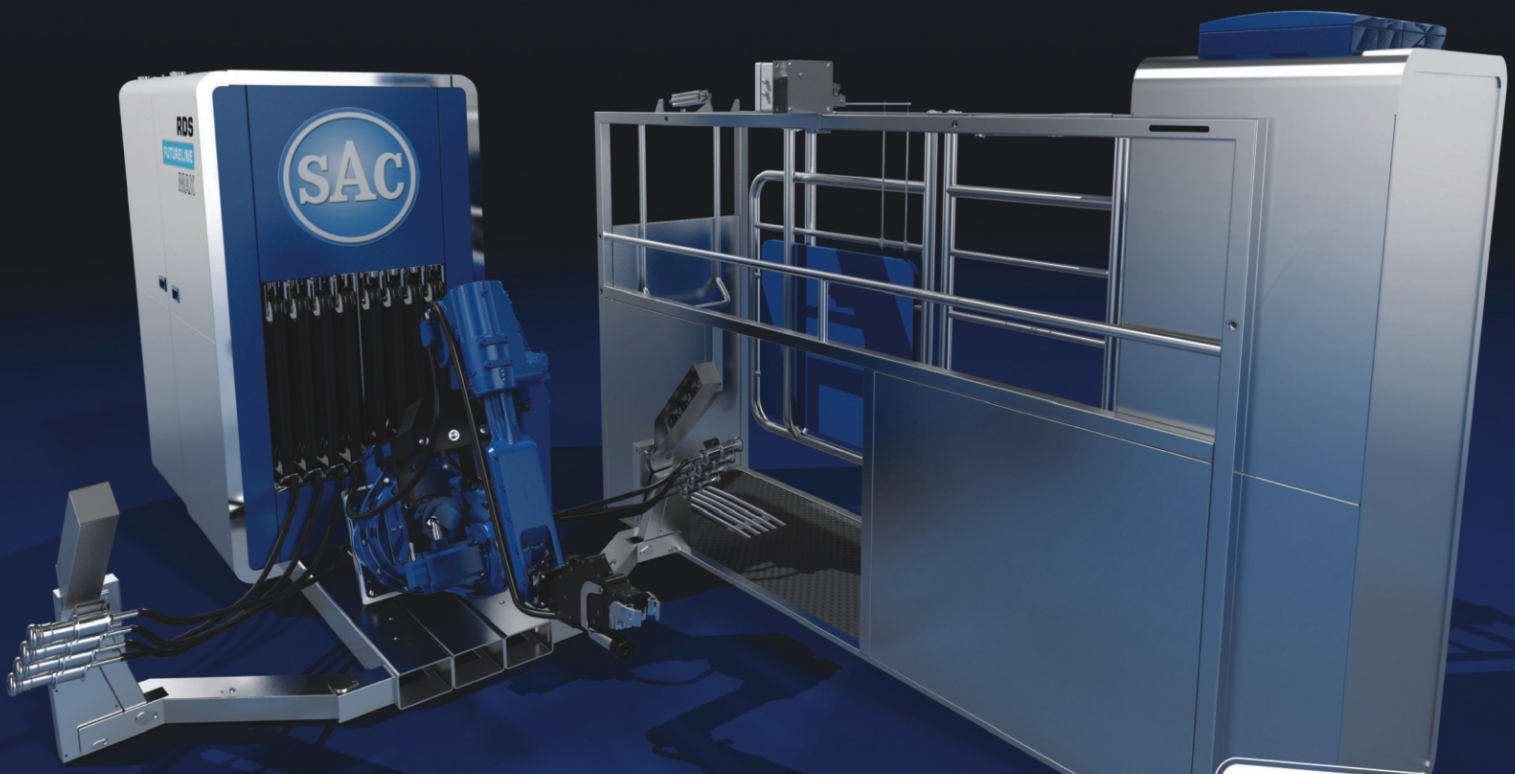

BOSMARK KFT., 2051 Biatorbágy, Erdővári Ipartelep - Hrsz 060/4, Hungary
Tel.: +36 23 310 132, Fax: +36 23 310 122, Mobile: +36 30 986 93 55
E-mail: bosmark@bosmark.hu | www.bosmark.hu

BOSMARK

TERMÉSZETES MEGOLDÁSOK A NÖVÉNYTERMESZTÉS MINDEN STÁDIUMÁHOZ

Az Alltech® Crop Science programja azon a felismerésen alapul, hogy a növények igényei a teljes termesztési ciklus során változnak és fejlődnek. Ezt szem előtt tartva olyan termékeket hoztunk létre, amelyek segítenek kiküszöbölni a modern mezőgazdasággal járó buktatókat, miközben kímélik a környezetet és javítják a terméshozamot.

A talaj egészségére, teljesítményére, védelmére és táplálására összpontosító Alltech Crop Science technológia természetes megoldásokkal készíti elő az utat az ágazat sikeres jövője számára.

Alltech®
CROP SCIENCE

Alltech.hu
AlltechNaturally
@Alltech

Alltech Hungary Kft.
1186 Budapest, Besence utca 5.
Tel.: 06 1 433 1460, Fax: 06 1 433 1461
E-mail: hungary@alltech.com

ORBESEAL®.
A MAXIMÁLIS VÉDELEMÉRT.

A készítményben lévő vízmentes kolloid szilícium-dioxid tudományosan bizonyított tulajdonságainak köszönhetően, az OrbeSeal tökéletesen felveszi a tőgybimbó-csatorna alakját, és megbízható gátat képez a tőgygyulladás ellen.

Az Orbeseal® több mint 10 éve bizonyítottan megelőzi a fertőzést, csökkenti a tőgygyulladást, és növeli a telep nyereségét.*

OrbeSeal®

Alkalmazás előtt olvassa el az érvényes használati utasítást! ORB201502ADV

* Clinical and Economic Effects of an Internal Teat Sealant at Dry-off on the Incidence of Clinical Mastitis in Early Lactation Paul Baillargeon1, DVM, MSc; Stephen J. LeBlanc2, BSc(Agr), DVM, DVSc

AZ ÁLLATOKÉRT. AZ EGÉSZSÉGÉRT. ÖNÉRT.

zoetis

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értékként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • Telefon: 06 28 515-540 Fax: 06 28 515-550 Mobil: +36 20 464-0059 Email: atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • Telefon és fax: 06 28 515-560 Mobil: +36 20 966-1163 Email: tejlabor@atkft.hu
Takarmányanalitikai Laboratórium • Telefon: 06 28 515-555 Mobil: +36 20 219-9512 Email: taklab@atkft.hu
Füljelző gyártó részleg • Mobil: +36 20 464-0022 Telefon: 06 28 515-542 Email: enar.fuljelzo@atkft.hu
Kereskedelmi Üzletág • Mobil: +36 20 464-0184 Email: kereskedelem@atkft.hu
Somos Zoltán Tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936 somos.zoltan@atkft.hu
Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147 monostori.attila@atkft.hu